

культура

К*Ж

щоп'ятниці

всеукраїнський тижневик 25–31 липня 2014 р.

і життя

«Присмерк» і світанок нашого кіно

стор. 4–5

«Київські солісти» в Азербайджані

стор. 10

ДЯКУЄМО!

Додатковий тираж цього номера «Культури і життя», як і попереднього, направлено в зону АТО. Безкоштовний друк додаткового тиражу — Видавничий холдинг «МЕГА-Прес»

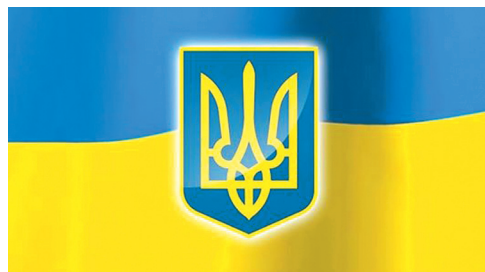

**Андрій КУРКОВ:
«Ніхто в Європі
не плаче,
що
культура гине»**

наГОЛОС

НОВА НАГОРОДА

Президентом України Петром Порошенко підписано Закон України про заснування нової державної нагороди – ордена Героїв

Небесної сотні, ухвалений Верховною Радою України від 01.06.2014 № 1546-VII «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про державні нагороди України». Перелік державних нагород доповнюється орденом Героїв Небесної сотні – «для відзначення осіб за громадянську мужність, патріотизм, відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, активну благодійну, гуманістичну, громадську діяльність в Україні, самовіддане служіння Українському народу, виявлене під час Революції гідності (листопад 2013 року – лютий 2014 року), інших подій, пов'язаних із захистом незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України».

СТРАТЕГІЯ РЕФОРМ

Міністр культури України Євген Нищук та перший заступник міністра культури Олеся Островська-Люта долучилися до участі в Міжнародній практичній конференції «Україна: стратегія реформ».

У рамках роботи одинадцяти тематичних робочих груп, панельних дискусій обговорили належне врядування конституційної й адміністративної реформ, електронне урядування, реформи: антикорупційні, у галузі судочинства тощо. Приділено увагу й упровадженню їх у соціальній та гуманітарній політиці – сферах культури, освіти, етнонаціональних питаннях.

«Розвиток та реформування гуманітарної сфери – запорука успішного розвитку успішного суспільства», – сказав міністр культури України Євген Нищук.

Основна мета конференції – започаткування ефективного механізму взаємодії влади, громадянського суспільства та міжнародних донорів заради якісного впровадження та планування життєво важливих для України перетворень.

СПАДЩИНА І ВІЙНА

У Комунікативному центрі Уряду відбулась експертна зустріч із питань розвитку музейної галузі та її нагальних проблем.

Перший заступник міністра культури Олеся Островська-Люта зосередила увагу на збереженні культурної спадщини в умовах збройного конфлікту, налагодженні системи захисту у співпраці культурних закладів із місцевою та центральною владою, роботі з унесення змін у нормативно-правову базу та прозорості в ухваленні рішень щодо пам'яток культурної спадщини.

Ознайомитися із записом експертної зустрічі можна за посиланням на відеосервісі YouTube.

ПІДТРИМКА КІНОГАЛУЗИ

Мінкульт і Держкіно проводять роботу, спрямовану на підтримку діяльності кіногалузі. Із початку року розроблено та відправлено на погодження п'ять законопроектів та десять нормативно-правових актів, мета яких – забезпечення більш сприятливих умов виробництва кінопродукції та розвитку кінематографії в цілому.

Відчизняна кіноіндустрія продовжує користуватися податковими канікулами, запровадженими до 1 січня 2016 року (звільнення від сплати податку на додану вартість професійної діяльності суб'єктів кіновиробництва, звільнення від сплати податку на землю національних кіностудій). А з 2016 року наберуть чинності пільги на звільнення від ПДВ національного культурного продукту, до якого відноситься і національне кіновиробництво.

ТРАГІЧНА ІСТОРІЯ У КАДРАХ

На Одеському міжнародному кінофестивалі за аншлагу відбулась прем'єра фільму «Поводир» Олеся Саніна.

Україна початку 1930-х. Історія маленького Андрія – сина американського підприємця, якого вбиває радянська влада, та сліпого кобзаря Івана Кочерги (він рятує хлопчика від переслідувачів). Дитина-поводир – єдиний свідок страти кобзарів під Харковом.

«Нинішня прем'єра – видатна подія українського кіно», – сказав міністр культури Євген Нищук.

Виробництво фільму профінансовано Держкіно України на 16,6 млн. грн. Вихід у всеукраїнський прокат запланований на осінь 2014 року.

СКЛАД ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ

Сформовано Експертну раду з розгляду та визначення культурно-мистецьких проектів «Взаєморозуміння».

Для розгляду та визначення культурно-мистецьких проектів під загальною назвою «Взаєморозуміння», здійснення яких фінансуватиметься за рахунок коштів Міністерства культури, наказом відомства від 17 липня 2014 р. № 546 затверджено склад Експертної ради, до якої увійшли:

Вєргеліс Олег Анатолійович – завідувач відділу культури Всеукраїнського тижневіка «Дзеркало тижня. Україна»;

Май Андрій Володимирович – актор;

Мечков Іван Валерійович – заступник ди-

**ВЗАЄМО-
РОЗУМІННЯ**
ПРОГРАМА МІНІСТЕРСТВА
КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ректора Департаменту мистецтв та навчальних закладів, начальник відділу музичного мистецтва Мінкультури;

Пахлова Світлана Євгенівна – науковий співробітник Українського центру культурних досліджень;

Ройтбурд Олександр Анатолійович – художник.

Детальніше на стор. 21–23

Ознайомитися з переліком культурно-мистецьких проектів, що подані на розгляд Експертної ради, можна за посиланням:

<http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/361761>.

СІЛЬСЬКІ КНИГОЗБІРНІ

Проект «Бібліотека – громада: відкритий простір», спрямований на перетворення 25 сільських бібліотек на сучасні інформаційні центри, переміг у Міжнародному грантовому конкурсі Фонду «Монсанто». Організатори ухвалили рішення про виділення 1,8 млн. гривень на реалізацію соціального проекту Української бібліотечної асоціації в 5 областях – Вінницькій, Житомирській, Рівненській, Полтавській та Черкаській.

Передбачається обладнання сільських книгозбірень комп'ютерною та офісною технікою, навчання працівників користуватися нею, Інтернетом, поповнення фондів літературою, іншими інфоресурсами.

ЗОЛОТИЙ ЕКСТРИМ

Номер Державної циркової компанії України «Повітряний політ «Екстрим» під керівництвом Михайла Севрюкова отримав «Золотий приз» VII Міжнародного фестивалю

циркового мистецтва «Ехо Азії» (Столичний цирк Астани). Це найбільший та найпопулярніший у Середній Азії захід, до участі в якому долучаються представники провідних цирків із багатьох країн світу. Цьогоріч у ньому взяли участь Казахський, Узбецький, Китайський, В'єтнамський, Монгольський та інші.

ПЛЕКАННЯ ТАЛАНТІВ

В Українському дитячому центрі «Молода гвардія» розпочався фінал восьмого Міжнародного конкурсу-фестивалю дитячої творчості «Усі ми діти твої, Україно!» У програмі – підготовка циклу радіопередач «Скарби моєї нації», станційної гри «Заочна подорож Тарасовими шляхами», хода пам'яті «Герої не вмирають...» тощо. Учасники заходу беруть участь у мистецьких конкурсах, відвідують виставку книг, виданих у рамках Державної програми «Українська книга».

Церемонія закриття заходу та заключний гала-концерт відбудуться 3 серпня.

редактор
Ліліана ФЕСЕНКО

театр

■ ВІТАЛІЙ ЛІНЕЦЬКИЙ БІЛЬШЕ НЕ ВИЙДЕ НА СЦЕНУ

«Мені набридла низка днів. Усе чергуються, чергуються, день за днем, день за днем. Набрідло жахливо, а не хочеться, щоб закінчувалося...» Це останні слова, які виголосив Віталій Лінецький зі сцени Київського театру драми і комедії на лівому березі Дніпра, якому прослужив 20 років. Актори попрощалися лише до осені – до нового театрального сезону. А виявилося – назавжди.

Віталію було 43. Трагічна новина 18 липня одразу облетіла театральні кола. Причина смерті досі не з'ясована. Актора знайшли уже мервими із розбитою головою в переході на столичній вулиці Олени Теліги.

Недограна його остання роль у фільмі «Гніздо горлиці» ніколи більше не вийде він на рідну сцену... Герої Віталія були такими ж вразливими і таємничими, як і сам актор. Він умів так увійти в характер свого персонажа, що здавалося, наче він грає самого себе. Хоча щоразу ролі були зовсім різні. Достатньо порівняти його Войцека і Войницького, Расплюєва і сеньйора Меіса. Але саме спектаклі за його участю склали золотий фонд театру.

Віталій Лінецький приїхав до Києва з Івано-Франківська. Спочатку працював у ТЮЗі, а потім його закріпив Едуард Митницький і запросив у славне коло «лівобережників». Та впізнавати на вулицях Лінецького стали після ролі генія-програміста Олега Пожарського в українському гостросюжетному серіалі «День народження Буржуя». Потім було «Украдене щастя». Нині щастя вкрали у всіх шанувальників його таланту.

Люся ТРОХ

■ МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ВИСЛОВЛЮЄ ГЛИБОКІ СПІВЧУТТЯ

родині Віталія Лінецького, що пішов на 43 році життя. Непоправна втрата для українського театру та кіно. Міністр культури Євген Нищук, який знав Віталія Лінецького з дитинства, написав:

Земля пухом...

Моторошні дні... Моторошні звістки...

Розум відмовляється вірити, а серце розривається на шматки від болю...

Глибоко шокований втратою колеги, близького друга Віталія Лінецького, якого знаю зі шкільних років... Фантастичного актора, майстра своєї справи, яскравої зірки на театральному небосхилі...

Глибокі співчуття родині, близьким та рідним... Земля тобі пухом, Віталіку.

Незіграна «Чайка» Богдана СТУПКИ

Ліліана ФЕСЕНКО

Минуло вже два роки, як не стало Богдана Ступки – найвидатнішого українського актора, знаного у всьому світі. Він пішов 22 липня, не доживши місяць до свого 72 дня народження. Богдан Сильвестрович не хотів помирати...

Він до останнього сподівався, що станеться диво, і він одужає. Постійно повторював слова свого батька: «Треба дожити до 70 років, а потім живи скільки хочеться!» Німецькі лікарі після операції обіцяли йому ще 10 років повноцінного життя, і Богдан Сильвестрович радо цьому вірив, складав плани.

А ще мріяв, як зіграє Соріна у прем'єрі чехівської «Чайки» на сцені рідного Театру імені Івана Франка. Навіть радів, що ця роль дозволить йому виїхати на сцену у візку. Бо ноги вже не слухалися.

Режисер спектаклю Валентин Козьменко-Делінде згадував: «Починали ми працювати ще в театрі, а потім я приїжджав до нього в лікарню. Ми каталися по саду, жартували, обговорювали сцени. І Богдан Сильвестрович радів: «Початок жовтня – гарний час для прем'єри – починається театральний сезон». Ступка дуже сподівався, що перемаже хворобу, і всі ми теж у це вірили.

Тим паче, що ніхто з лікарів не давав нам зрозуміти, наскільки все інакше... Яюсь, пам'ятаю, я возив його в колясці весняним садом у Феюфанії, і запропонував: «Давай, я буду говорити тобі репліки Дорна, а ти репетируй Соріна». Так ми й почали працювати над спектаклем у лікарні. Згадую, який це був чарівний час. Весняне повітря було насиче-

не пахощами квітів. Ступка через півтори години заблагав: «Я вже сп'янів!» І попросив відвезти його в палату. По дорозі назад я спеціально провіз його біля каплички. Він зняв шапку, перехрестився і сказав словами свого героя Соріна: «І в 60 років жити хочеться...» Це прозвучало азартно і сумно водночас. А в нашу останню зустріч перед моїм від'їздом

до Словаччини він сказав: «Швидше повертайся», а через кілька днів я дізнався про цю страшну звістку».

Прем'єру зіграли вже без Богдана Сильвестровича – в пам'ять про нього. На сцені – його син Остап і онук Дмитро в тих ролях, що замолоду грав і сам Ступка. Адже це була його улюблена вистава, до якої він повертався усе життя.

І династія Ступок продовжується. Він цим пишався. Але місце Богдана в українській культурі ніхто не посяде.

У його доробку було стільки звань і нагород, що ними можна було бусіяти дорогу по всьому Хрещатику, але Богдан Сильвестрович був позбавлений фанатерії. Навіть злився, якщо хтось «підкочував» до нього з дифірабмами. Дуже боявся «збронзовити» за життя і залишався переконаним демократом із молодими акторами, буфетницями, гардеробницями, вахтерами.

Він був справжнім батьком для театральної молоді. Вибивав квартири й звання, зарплати, влаштував гастролі. Нині його театр безнадійно осиротів, перестав бути тим теплим домом, куди, як на магніт, злітали митці з України, Росії, Польщі, Грузії. Посиденьки на зеленому дивані у Ступки народжували нові спектаклі, ідеї, думки. Він умів бути справжнім українцем, залишаючись європейським актором.

Театральний вернісаж із лушпинням і лускою

У столичному театрі-майстерні «Сузір'я» відкрилася виставка Слави Займака «Дім сонця». Його талант відкрила широкому загалу директор Ірина Ступка-Батько.

Одного разу зайшла в майстерню хлопця і закохалася в полотна, де вишневий цвіт викладено риб'ячою лускою, а соняшник на тлі блакитного неба змайстрований зі справжнього насіння. І влаштувала виставку в стінах театру.

Завітав на вернісаж художника міністр культури Євген Нищук, мисткиня Анжеліка Рудницька, Хома з групи «Мандри». Гості з подивом казали, що руках майстра звичайні відходи перетворюються в мистецький скарб.

Слава Займак розповів, що розпочав творити у 33 роки: усамітнівся за Києвом, аби вивчати красу навколишнього світу. І врешті знайшов нову іпостась для творчості – декоративні панно. «Дуже люблю майструвати, – говорить Слава. – Спочатку я писав картини гарячим клеєм – виплітав павутиння, зав'язував вузли. Клей гарно блищить, створюючи враження дорогоцінного каміння. Малюнки для картин я підглядав у природі. Почав використовувати природні матеріали: лушпиння, горішки, трави, квіти, луску. Кожна композиція для мене – це своєрідна гра, де потрібно знайти відповідний матеріал».

Лариса КИСЛА

редактор
Антон ФІЛАТОВ

КІНО

КІНОПУТІВНИК

28-й номер «Культури і життя» став картою українського кінематографа, за якою синефіли проклали власні маршрути програмою п'ятого Одеського міжнародного кінофестивалю. Наприклад, один із найавторитетніших російських кінокритиків Антон Долін орієнтувався за нашою газетою, аби переглянути якомога більше вітчизняних стрічок. А модератор фестивалю Олександр Михед зачитував уривки з неї під час презентацій та прес-конференцій. Номер газети «Культура і життя» про ОМКФ відкрив добру традицію спецвипусків, присвячених кінофестивалю, яку ми будемо продовжувати.

КОРОТКОМЕТРАЖНІ ЕМБРИОНИ

Скажіть: чи хотілось би вам подивитися фільм, який називається «Чортівня 8: Тибурон!»? Навіть коли така назва претендує на іронічність — у цьому відчувається певний негатив. А сьогодні, як ніколи, хочеться позитиву. Потрапивши у національну конкурсну програму короткометражних стрічок, «Чортівня» несподівано визначила загальний стан справ у цій галузі.

Перед початком перегляду автори короткометражок, переважно зовсім юні, представляли свої роботи. Автор стрічки «Прості речі» Олександр Ратій сказав: «Якщо у вас вистачить терпіння додивитися до кінця те, що ми зробили (його фільм у програмі був останнім), то я називаю схожі твори «Фільми для моєї мами»». Я здивувалася такому коментарю, але вже через кілька хвилин зрозуміла і сприйняла як вибачення.

Ці, так би мовити, фільми додивитися до кінця було неможливо. Бо на екрані була справді «чортівня», позбавлена поваги до глядача. Вона нічогісенько не давала ані розуму, ані серцю.

Прикро, що сьогодні молодь, яка звикла викладати в Інтернеті усілякий дрібязок, не соромиться подати такий відеобрехт на кінофестиваль. І справа не в тому, що мені ближчі «фільми для моєї мами», а в тому, що стрічки хронометражем усього 6 чи 9 хвилин тягнулися неймовірно довго — здавалося, 60 чи 90 хвилин. Молоді люди, котрі сиділи поряд зі мною в залі, від «цікавості й захвату» засинали вже на третій хвилині, та розсипався їхній попкорн, мабуть, щоб не заснути.

Однак, у підбірці вітчизняних короткометражок промайнули дві пристойні роботи: «Повернутись зі світанком» Нарімана Алієва та «В деревах» Марісі Никитюк. Останню, власне, журі й визнало кращою серед короткометражок.

...Якось у трамваї, що сполучає фестивалні кінотеатри, розігралася справді коротка кінематографічна історія. Молодь надзвичайно голосно обговорювала фестивалні події, а їхній регіт був за межею пристойного. Пасажирка елегантного віку лагідно натякнула, що треба поважати тих, хто поряд. Хлопець натомість дав «гідну» відповідь: «Вибачте, що я молодий». А я не втрималася: «До молодого вам далеко — ви ще ембріон».

Може, варто зняти короткометражку із цим епізодом. Упевнена, вона буде кращою за більшість учасників короткометражного конкурсу ОМКФ.

Веніамін КІНЧУК

У нашій культурі є закономірність, яка з прикрою системністю проходить крізь епохи. Як тільки на території сучасної України з'являлася справді видатна культурна традиція — вона припиняла своє існування протягом кількох років.

Найбільший вітчизняний кінофорум — п'ятий Одеський міжнародний кінофестиваль (ОМКФ) — ще кілька місяців тому був на межі зриву. Проте в результаті він не просто вцілів, а й у певній мірі став кращим порівняно з попередніми.

У минулі роки головні зірки приїжджали на ОМКФ транзитом через Московський кінофестиваль, який проходить місяцем раніше. Саме так в Одесі свого часу з'явилися Джон Малкович, Джеральдін Чаплін, Пітер Грінуей та інші метри сучасного кіно.

Як пояснювала в одному з інтерв'ю президент ОМКФ Вікторія Тігіпка, зірки такого масштабу не мають уявлення про те, що таке Україна, тому бояться до нас приїжджати. Коли ж опиняються в Москві — у них частково формується враження про східноєвропейський світ, і вони спокійніше приймають запрошення відвідати маловідому Одесу.

Через те, що за головні нагороди ОМКФ в минулі роки боролися досить посередні стрічки, кінофорум навіть отримав негласне клеймо «фест пересічного кіно». Але завдяки якості фільмів п'ятий ОМКФ практично відмовився від цього звання.

Головний приз (статуетка «Золотий Дюк» і 12 тис. євро), за результатами глядацького голосування, отримала ізраїльська картина «Мотивації нуль» режисера Тальї Леві.

Стрічка розповідає про подруг Зоар і Даффі, які проходять службу в адміністрації артилерійської бази на Півдні Ізраїлю. Вони працюють в адміністративному офісі. Даффі робить усе, щоб перевестися з цієї нудної військової бази, яка знаходиться десь далеко в пустелі. Дівчина мріє отрима-

«Присмерк» і світанок нашого кіно

ти місце у схожому військово-му комплексі у Тель-Авіві, де вирує життя. Та подруга Зоар намагається її всіляко утримати, щоб не залишитися там на самоті й «не скиснути» з нудьги. Ще в Зоар є не менш важлива мета — втратити цноту.

Напевно, глядачам ОМКФ, які присудили цій чорній комедії головну нагороду фесту, здалася близькою зображена тут повсякденність під час війни. Те, як героїні стрічки вирішують свої банальні життєві проблеми, в той час, як за сотню-дві кілометрів від них лунають вибухи та постріли. А вже саме в такому стані українці живуть останні місяці.

У кар'єрі режисера Тальї Леві це дебютна повнометражна ігрова робота. До цього вона

прославилася короткометражною «Заміна», що отримала приз глядацьких симпатій на Берлінале, а також першу нагороду Мюнхенського міжнародного фестивалю короткометражних фільмів.

Стрічка «Мотивації нуль» перемогла з середнім балом 4,65. Незначно від неї відстав український «Поводир» Олеся Саніна, який глядачі оцінили у 4,598 бала. На покази останнього приходила величезна кількість патріотів, симпатиків кобзарства, якому присвячений фільм, а також просто людей у вишиванках.

Націоналізм, яким делікатно просочений «Поводир», безумовно, підняв середній бал фільму. Однак перемогти за рахунок цього йому не вдало-

ся. А це означає, що всі глядачі оцінювали картину насамперед не за ідеологічними, а саме за художніми якостями. І це не може не тішити. Бо зайвий раз підтверджує зрілість і адекватність глядача ОМКФ, який цивілізовано розставляє акценти в оцінці кіно.

Кращим українським фільмом була визнана документальна робота Валентина Васяновича «Присмерк». Ні, нічого спільного з вампірською сагою «Сутінки» вона не має... Картина розповідає про 82-річну Марію та її сліпого сина Сашка. Вони доживають своє життя у забутому Богом селі на краю цивілізації. Сашко боїться, що його мати помре і він лишиться наодинці. А вже тоді, через свої недуги, він не зможе виконувати елементарні побутові справи. Марії ж, і без того стомленій життям, не вистачало ще й смерті сина...

Небагатом буде цікавий спосіб життя цих двох людей. Однак Васянович робить їхні проблеми універсальними, а істини, з якими вони стикаються, — загальнолюдськими. Тому вчинки героїв фільму здаються абсурдними лише на початку. Наприкінці ж абсурдним глядачеві стане вже його власне життя.

Протягом попередніх чотирьох років ОМКФ розвивався просто галопуючими темпами. У цьому ж році, у зв'язку з дещо упередженим ставленням свідомої громадськості до Сергія Тігіпки, від участі якого багато в чому залежить проведення фестивалю, ставлення до цієї кіноподії помітно змінилося. Гості стали стриманішими у своїх захопленнях від заходу, журналісти — більш різкими в репортажах, а учасники — небагатослівними. Але, напевно, головне — спонсори стали менш щедрими. Та незважаючи на все це, ОМКФ все ж таки зробив невеличкий крок уперед...

Повну версію статті читайте у наступному номері журналу «Українська культура».

На знімках: кадр із фільму «Мотивації нуль»; режисер Валентин Васянович із «Золотим Дюком»
Фото: oiff.com.ua
Одеса

КІНО

У КІНОТЕАТРАХ ІЗ 24 ЛИПНЯ

Майже десять прем'єр виходить на екрани вітчизняних кінотеатрів цього тижня. Однак серед них лише три заслуговують уваги: ексцентрична голлівудська комедія «А ось і вона», «Повість минулих літ» нашого часу – «Майдан» і перенасичений спецефектами та бійками історичний бойовик «Геркулес».

А ось і вона

Бенефіс двох оscarоносних легенд Голлівуду Майкла Дугласа та Дайан Кітон розповідь про егоцентричного ріелтора, який дізнається про існування своєї онуки. Ексцентричність ситуації починає зашкалювати, коли герой опиняється з нею наодинці. Через те, що горе-дідусь – із тих, хто не бачить нікого, окрім себе, його спілкування з онукою перетворюється на бурлеск. Єдиним, хто може допомогти ріелтору у вирішенні сімейних питань, стає його екстравагантна сусідка.

Майдан

Фільм є стриманою документацією подій зими 2013–2014 років на центральних площах Києва. Це хроніка громадянського повстання проти влади Януковича. Стрічка слідкує за розвитком бунту, який спочатку був мирним зібранням сотень тисяч людей, а згодом перетворився на криваві побиття та ледь не воєнні дії.

Геркулес

Геркулес, наймогутніший із синів Зевса, здійснив усі 12 подвигів. Однак задля цього він пожертвував своєю родиною та життєвим щастям. Єдина втіха – радість війни. Із роками в нього з'являються друзі – такі ж як і він фанатичні воїни. Якось Геркулеса і його побратимів наймає підступний цар Котіс. Та вже після перших битв на боці цього владика герой розуміє, що багатий цар хоче не покращити життя мирних жителів, а просто винищити їх.

На що спиратися українському кіно?

Лариса БОНДАРЕНКО

Сьогодні, коли закладається фундамент вітчизняної кіноіндустрії, важливо перш за все чітко визначити, на яких трьох китах вона має триматися. Про це ми запитали в успішних вітчизняних режисерів, що представили свої стрічки на ОМКФ.

Фільм режисера Віллена Новака «Дика любов» був показаний на фестивалі у рамках української ретроспективи. У 1994 році ця стрічка стала лідером кінопрокату. Ось які три речі режисер вважає важливими для сучасного кіно: «Перш за все в авторів фільму має бути совість. По-друге, потрібні гроші. І головне – те, чим ти хочеш поділитися, що розповісти людям, про що поміркувати разом.

Фільм не підручник, а режисер не вчитель. Треба слухати те, що він говорить. Режисер

лише звертає нашу увагу на проблему. А про те, як її вирішувати – думати глядачам. Взагалі, творчість – це ризик, тому що трапляються і піднесення, і падіння, але це – рух, це – життя. Якщо не ризикувати – кіно не буде.»

Документальна картина Валентина Васяновича «Присмерк» була відзначена «Золотим Дюком» п'ятого ОМКФ за найкращий фільм національної конкурсної програми. Аби вітчизняне кіно не потонуло в бурхливому морі сьогодення, йому, на думку режисера, необхідно: «Багато матеріальних затрат на технічне забезпечення процесу зйомки, а також нормальну оплату роботи творчого колективу. Тобто гроші – це важливий чинник. Те, що останнім часом було знято десятком українських фільмів – тішить. Не можна, щоб цей процес зупинився. Важливо, щоб і надалі відбувалися конкурси та пітчінги.

Я щасливий, що останні чотири роки не відволікаюся на думку, де б мені заробити грошей, а знімаю кіно. Тому хочу ще раз наголосити: не можна, щоб зникли пітчінги, конкурси, а цікаві ідеї залишилися без фінансування.

Усе-таки на першому місці має бути ідея, без неї не може бути кіно. Важливо, щоб режисер розмовляв із глядачем про події, речі, які їм зрозумілі та потрібні. Щоб знімати фільм, треба мати досвід, котрим ти можеш поділитися.

І ще дуже важливо, щоб режисер сформулював свою позицію. Коли, наприклад, мене запитують, що таке українське кіно, я відповідаю: «Кіно українською мовою». Це основний показник, усе інше не важливо.

Мені можуть заперечити, що в нас живуть представники різних народів. Так. Можуть бути стрічки, зняті в Україні іншою мовою. Але тут йдеться про іншу культуру, інше кіно. Мова – чинник, котрий визначає приналежність кіно певному народу, певній країні.»

Важко думати, коли не звик

На Одеському кінофестивалі був представлений документальний фільм Сергія Лозниці «Майдан». Незважаючи на величезний ажіотаж навколо цієї стрічки, після показу глядачі обміювалися дуже суперечливими відгуками.

Серед тих, на кого фільм справив велике враження, був один із найавторитетніших російських документалістів Віталій Манський. «Ця стрічка – золотий фонд кінолітопису України, найважчих і багатообіцяючих подій у сучасній історії країни. Це як "Слово о полку Ігоревім"... Можливо, тим, хто був учасником Майдану, здалося, що багато важливого не показано. Однак тут ніщо не лишилося за кадром...», – сказав він.

Сам Сергій Лозниця під час свого майстер-класу пояснив,

де пролягає тонка грань між пропагандою та власне мистецтвом. «Коли автор документального фільму наперед знає, що він хоче вкласти у голови своїх глядачів – це пропаганда. Я ж даю можливість глядачам думати про те, що вони бачать на екрані. У сучасній до-

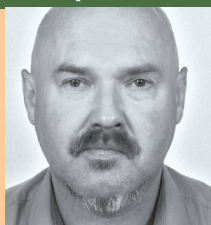
кументалістиці не застосовується груба форма коментаря, як у пропагандистських радянських фільмах. Сьогодні використовуються більш витончені речі», – сказав режисер.

І у своїй стрічці, і під час майстер-класу Лозниця акцентував увагу на тому, що вин-

ними в подіях, які нині відбуваються в Україні, є обидві сторони – і Росія, яка вихлюпує в інформаційний простір зливу неправдивої інформації, і аудиторія, яка не звикла думати і ковати інформацію бездумно.

Лариса БОНДАРЕНКО

редактор
Сергій БАХІН

україна і світ

ПАРИЖ

У Культурно-інформаційному центрі Посольства України у Франції відбулося урочисте відкриття фотовиставки «Майдани 2004–2014 і КПІ».

Експозиція організована Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут» спільно з Франко-українською асоціацією «АРТ культура і креативність». Приміщення та допомогу в організації її відкриття забезпечив Культурно-інформаційний центр при Посольстві України у Французькій Республіці та його директор Олег Яценківський.

Студенти, співробітники і викладачі КПІ були активними учасниками обох Майданів, які стали віхами в історії сучасної України, – 2004 та 2013–2014 років. Тому всім, хто завітав на фотовиставку в Парижі, було дуже цікаво поспілкуватися з представниками університету – безпосередніми свідками тих подій. Докладно про часи Майдану розповів ректор НТУУ «КПІ» академік НАН України Михайло Згуровський, а низку подробиць під час неформального спілкування додали члени делегації.

Любов БОДНАРЧУК

ЧИКАГО

Фотовиставка «Україна очима Національного географічного товариства» відкрилася в Українському національному музеї в Чикаго. Тут представлено 40 світлин, відзнятих в Україні фотографами товариства «National Geographic», починаючи від серпня 1918 року до жовтня 2013 року.

Це спільний проект посольства України у Вашингтоні, Генерального консульства України у Чикаго та Українського національного музею у Чикаго.

«Україна сьогодні в центрі уваги світової спільноти. Прикметно, що день відкриття збігся з історичною подією – Україна стала асоційованим членом Євросоюзу», – сказала президент музею Лідія Ткачук, відкриваючи виставку. Серед гостей – Генеральні консули України Андрій Праведник та Литви Маріус Гудинас.

Інтерес до цієї виставки великий, адже її побачили у багатьох містах Америки, а попереду ще Нью-Йорк та Філадельфія. Представник Литовської Держави Гудинас переконаний, що саме тепер реалізоване головне завдання вільнюського саміту. Він, як і всі литовці, вірить у європейське майбутнє України і тому визнає за необхідне бути в цей вечір з українською громадою.

На підписах під світлинами – географічні широти. А візитівкою стало фото кримського замку «Ластівчине гніздо», пам'ятки архітектури та історії, що розташована на 40-метровій Аврориній скелі мису Ай-Тодор у селищі Гаспра (Крим).

Як виявилось, читачам «National Geographic Magazine» відомо про анексію Росією Автономної Республіки Крим, що у складі України.

Марія КЛИМЧАК

Фонд Фулбрайта про кримців

Сергій БАХІН

У столиці триває цикл просвітницьких лекцій з історії й культури кримських татар.

Російські (а згодом і радянські) історіографи змагалися між собою, хто більше обилле брудом і відверто обреше кримських татар (кримців) та їхню історію. А найцинічніше оббрихування розпочалося від часу депортації татар із Криму – з 1944 року. Зокрема, щоб виблоти ганебний факт примусового виселення.

У шкільних посібниках, наукових працях кримських татар намагалися зобразити темними, дикими кочівниками, котрі вміють хіба що підступно нападати на мирних мешканців і розоряти поселення. Загалом, орда, якій далеко до культури...

Мабуть, лише завдяки Пушкіну і його «Бахчисарайському фонтану», що вступали у протиріччя з імперською тезою (з пісні, тобто з поеми, слів не викинеш), тямучій людині можна було здогадатися про чималу культурну спадщину кримськотатарського етносу.

Радянськими істориками майже ігнорувалося багаторічне існування потужної середньовічної держави на сході Європи – Кримського ханства (середина XV – кінець XVIII століття).

Москва завжди хотіла розсварити українців та кримців, підкидаючи тези, мовляв, татари

постійно здійснювали набіги на українські землі, брали у полон наших співвітчизників, знущалися над ними, відправляли у рабство та гареми (як приклад, Роксолана). Хоча насправді наші народи занадто часто виступали союзниками, наприклад, у боротьбі Богдана Хмельницького проти польського короля чи Івана Виговського проти московських військ у битві під Конотопом.

І лише останніми роками для більшості українців почала відкриватися справжня історія наших давніх географічних сусідів. Зокрема, за-

вдяки екскурсіям видатними татарськими пам'ятками у Бахчисарай, Євпаторії, у Старому Криму та інших місцях на півострові. Запрацювали культурно-освітні програми про історію Криму і його корінних жителів. Нещодавно відзнято фільм «Хайтарма» (про побут кримців), що вже здобув престижні міжнародні нагороди...

Ще однією з таких акцій став цикл відкритих лекцій-дискусій з історії та культури кримських татар, започаткований Програмою Фонду імені Фулбрайта в Україні. Серед

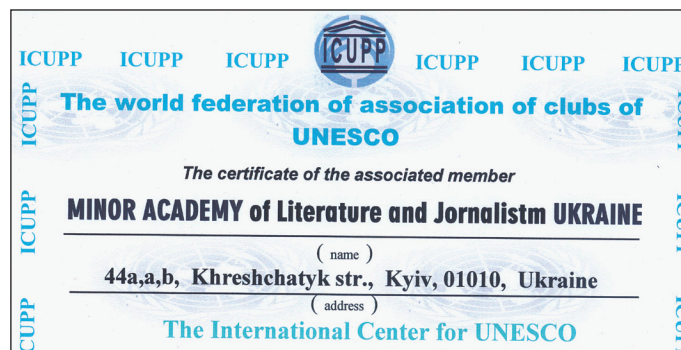
тем: ентогенез кримських татар, взаємовідносини Криму і Січі, література кримців. Такі знання особливо важливі для нас у часи нинішньої окупації півострова.

Як розповіла науковець Аліє Ібрагімова, теперішня анексія дуже нагадує події кінця XVIII століття. І тоді, і зараз московська агресія виправдовується нібито проханням кримчан про добровільне приєднання півострова до Росії. Хіба що тоді, буцімто, зверталися до Катерини, а нині – до Путіна.

«Рекітське сузір'я» підтримує ЮНЕСКО

Громадська дитяча організація «Мала Академія літератури і журналістики», заснована 12 років тому у високогірному селі Рекіти, що в Закарпатті, набула членства у Міжнародному центрі з питань освіти, науки, культури та захисту прав людини ЮНЕСКО.

Творчу діяльність у ній розпочало всього шість учнів рекітської і ліськовецької шкіл. Зараз там понад 600 юних літераторів і журналістів, художників і фотографів, митців прикладного і сценічного мистецтва.

В академії є веб-портал із дистанційною формою навчання, літературно-художня газета для школярів «Сузір'я», літературно-мистецький центр МАЛіЖу, що діє на базі Між-

гірського професійного ліцею, де щороку відбувається Міжнародний фестиваль юних поетів і прозаїків, журналістів, митців фото і малюнка, авторської пісні та літературно-мистецьких

композицій «Рекітське сузір'я». Проведено вже шість заходів у селі Рекіти – на «Коваликовому полі». Цьогорічний XI Міжнародний фестиваль «Рекітське сузір'я-2014» пройшов під гаслом «Україна – одна! Захід і Схід – разом!» за підтримки Міжнародного центру ЮНЕСКО. За його сприяння виготовлено п'ятиметровий банер, організовано приїзд юних конкурсантів із Дніпропетровська та Одеси. Найближчим часом у цих містах також планується створити і відкрити відділення МАЛіЖ.

Василь ПИЛИПЧИНЕЦЬ,
Марія ЗАЯЦЬ,
село Рекіти

сторінка олександра муратова

■ ТВОРЧИЙ ДОРОБОК ОЛЕКСАНДРА МУРАТОВА

Заслужений діяч мистецтв України (із 1990 року), кінорежисер Олександр Муратов народився в родині відомого українського письменника Ігоря Муратова в 1935 році в місті Харкові. У 1959 році закінчив режисерський факультет Всесоюзного державного інституту кінематографії (ВДІК) і на Центральній кіностудії дитячих та юнацьких фільмів ім. М. Горького поставив (разом із Кірою Муратовою) свій перший фільм «Біля Крутого Яру», дуже схвально прийнятий кінокритикою. Ще під час навчання у ВДІКу пів року працював асистентом режисера в Олександра Петровича Довженка на його к/к «Поема про море».

У 1961 році переїхав до України. Працював (1961–1966 рр.) на Одеській кіностудії, де поставив 2 художніх фільми: «Наш чесний хліб» (разом із К. Муратовою) та «Явдоха Павлівна» (співатор сценарію).

■ 9 СТРІЧОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Починаючи із січня 1967 року працював на Національній кіностудії художніх фільмів ім. О. Довженка. Тут він поставив 9 стрічок для дітей та підлітків: «Маленький шкільний оркестр» (співатор сценарію), «Великий клопіт через маленького хлопчика», «Будинок з привидами» (2 серії, співатор сценарію), «Місто біля моря» (2 серії, співатор сценарію), «Гуси-лебеді летять» (приз Всесоюзного кінофестивалю за кращу екранізацію та музику), «Щедрий вечір», «Любаша» (співатор сценарію). Призи Всесоюзного кінофестивалю: 2-й у номінації дитячих фільмів, за кращу жіночу роль і глядацьких симпатій, грамоту журі «За кращий фільм про дітей», спеціальну грамоту Міністерства освіти СРСР), два фільми за романами О. Гріна «Золотий ланцюг» (співатор сценарію) та «Дорога нікуди» (автор сценарію).

■ 10 ФІЛЬМІВ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

«Ранок за вечір мудріший», трилогію за творами Миколи Хвильового («Танго смерті», «Геть сором!», «Вальдшнепи»), «Виконати всяку правду», «Помилуй і прости» (автор сценарію), «Провінціальний роман» (2 серії, автор сценарію), «Татарський триптих» (приз Міжнародного кінофестивалю в Ялті, перший фільм про кримських татар кримськотатарською мовою, автор сценарію), короткометражний фільм «Процай, Дніпре!» (автор сценарію), «Убивство в зимовій Ялті» (автор сценарію).

До того ж, зняв для телебачення: «Стара фортеця» (4 серії із семи, співатор сценарію всього серіалу), «Співає Лілія Гавриленко», «Гонки по вертикалі» (3 серії, один із найпопулярніших телефільмів радянських і теперішніх часів), «Осінні ранки» (2 серії).

■ 11 ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ФІЛЬМІВ

«На батьківщині Єсеніна» (Куйбишевська студія кінохроніки), «Це не лікується» (п/п «Фільмотехнік»), «Бойчук і бойчукізм», «У пазурах часу», «Мій ніжний Мефистофель», «Звичайний геній», «Геній скульптури ХХ сторіччя» (всі – кіностудія «Контакт»), «Співи юних кобзарів» (Перший Національний канал), «Уроки патріотизму» та «Совість. Феномен Івана Дзюби» (НКХФ ім. О. Довженка), «Арнольд Марголін – видатний українець і єврей» (НКХФ ім. О. Довженка на замовлення посольства США в Україні).

Починаючи із 2005 року О. Муратов написав і видав 5 книг прози українською мовою («Розчахнута брама», «Number two, або Розумні думки про нерозумне життя», «Треті півні», «Четвертий вимір», «Золотий пісок минулого») і роман російською мовою «Встречи і размывления». Крім цього, видав дві книги сценаріїв, що не були поставлені, та велику збірку віршів «Поетичні хвилі». Також у газетах та журналах України було надруковано більше 300 статей на культурологічні та політичні теми.

Кінонеподобства

КУДИ ПОДІЛИСЯ БЮДЖЕТНІ КОШТИ, ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ВІТЧИЗНЯНИХ ФІЛЬМІВ

Олександр МУРАТОВ,
кінорежисер,
сценарист, письменник

Українські митці до 2010 року майже не отримували фінансування на потреби кіно. А з 2010-го кошти з бюджету почали надходити. І чималі. Але як вони витрачалися (зокрема й розкрадалися), безумовно, є предметом детального розгляду.

Торік Громадська організація «Об'єднання захисників надбань українського кіномістечтва» видала самвидавну збірку «Чорна книга сучасних українських кінонеподобств», куди увійшли документи, статті, журналістські розслідування, зібрані небайдужими поціновувачами наймасовішого з мистецтв. Усе це отримала й прокуратура. Та, як кажуть, віз і нині там.

А ПОЧИНАЛОСЯ...

Стрічку «У суботу» власним коштом зафільмувала компанія Олександра Роднянського «Пасажир» у Москві, в травні 2010 року. За рік до цього, у 2009-му, заступник міністра культури Тимофій Кохан підписав угоду з компанією Олександра Роднянського на виробництво україно-російського фільму.

Однак голова Державного агентства України з питань кіно Катерина Копилова запропонувала панові Роднянському, що вона надасть йому 300 тисяч євро нібито на зйомки цього давно вже відзнятого фільму. Це майже 13,5 мільйонів. Але з цих коштів пан Олександр отримав лише мізерну частину. Де ж осіла решта? На жаль, про те, куди поділися кошти, не знала жодна людина, окрім пані Копилової. Тож усе фінансування пролетіло «як фанера над Парижем». Та досвідчені кінематографісти вирішили не мовчати. Стали розбиратися. Залучили Рахункову палату та Державну фінансову інспекцію. Ознайомилися з їхніми висновками і зрозуміли, що гроші були просто вкрадені. Їх прокрутили через фірму «Компанія Сота Сінема Груп» продюсера Олега Кохана.

Подейкували, цими обладнаннями опікувався молодший син Януковича. Це був далекоглядний план пані Копилової. Вона неодноразово натякала, хто над нею «шефствує», аби не чіплялися.

ЗА ДВА ТИТРИ 13,5 МІЛЬЙОНІВ

Я не можу стверджувати, що до цього в кіноіндустрії не було якихось хабарів. І не можу стверджувати, що вони були. Як то кажуть, свічку не тримав. Якщо щось і відбувалося, то масштаби були далеко не ті. А тут уже пішов рахунок на мільйони.

Уся ця оборудка прикривалася гаслом, що українське кіно не зробило фільму до сумного ювілею Чорнобильських подій. (Кошти на кінокартину «Зона» режисера Томенка – 7,5 млн. – були повністю розкрадені). Але стрічка «У суботу» жодної слави Україні не принесла. До того ж, участь нашої держави у цьому проєкті була химерною. Просто для показу на Міжнародному Берлінському кінофестивалі (де він ганебно провалився, та й в Україні був

показаний тільки один раз у напівпорожньому залі) в одну з копій поставили два титри. І це все.

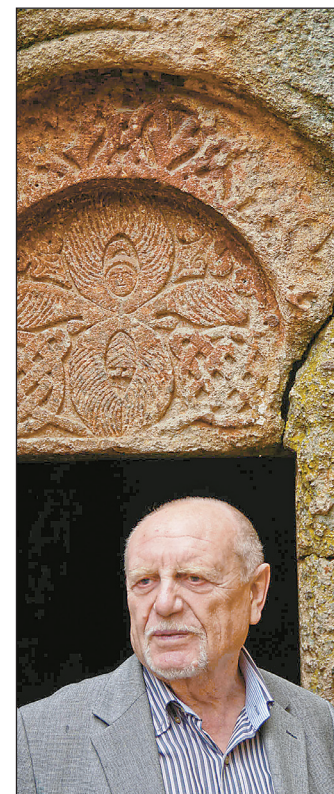
Якщо навіть (хоча це важко собі уявити!) державні гроші не були вкрадені, то сума 13,5 мільйонів за два написи в титрах є, безумовно, свідченням повного ідіотизму. У цьому випадку людина, яка здійснила таке глупство, теж не має права обіймати посаду голови Держагентства з питань кіно.

Однак пані Копилова спробувала точнісінько таку ж схему прокрутити з іншим п'єтерським, теж вже готовим фільмом «Спостерігач». Тільки активне втручання нашої громадської організації зупинило цю корупційну схему на 10 мільйонів гривень.

ВИННИХ ЗНАЙШЛИ

Із цього почався наш конфлікт із пані Копиловою, який тривав 3,5 роки без особливою успіху для нас, бо як раніше згадувалося, ця хижа пані почувалася цілком захищеною молодшим Януковичем.

Та все ж таки, зважаючи на наші публікації, пані Копи-

лова стала обережнішою. Тепер вже її клієнти не робили відвертих заяв про кількість одержаних коштів, як це зробив пан Роднянський.

Шахрайство з фільмом «У суботу» було чітко доведено слідчими СБУ. Якби на місце тодішнього голови служби Валерія Хорошковського не прийшов колишній керівник президентської охорони, генерал Ігор Калінін (який всі справи, пов'язані з родиною Януковича, викинув у смітник), то справа Копилової, безумовно, надійшла би до суду.

До речі, по телевізору показували на столі екс-генпрокурора Пшонки цю справу, де ручкою було написано: «На проханя Калініна справу закрити».

Тому 2013 року наша громадська організація неабияким тиражем видала «Чорну книгу сучасних українських кінонеподобств», щоб привернути увагу всіх державних інстанцій і взагалі широкого загалу. Здавалося б, після Революції Гідності пані Копилова та її спільники повинні бути покараними. Адже боротьба з корупцією стала однією з найголовніших вимог революційного Майдану. Однак, у справі Копилової, віз і нині там.

редактор
Ліліана ФЕСЕНКО

україна і світ

КНИГИ КУРКОВА ПЕРЕКЛАДЕНІ 36 МОВАМИ

Андрій Курков народився в Ленінградській області, однак із раннього дитинства живе у Києві. Писати почав ще в старших класах. У 1983 році закінчив Київський державний педагогічний інститут іноземних мов, потім школу перекладачів з японської мови. Працював редактором видавництва «Дніпро». Із 1988-го — член англійського ПЕН-клубу. Сьогодні він є автором 13 романів та 5 книжок для дітей. Із 1990 років усі твори Куркова російською мовою в Україні виходять у видавництві «Фоліо» (Харків). Його роман «Пікнік на льоду» продано в Україні накладом 150 тисяч примірників — більше, ніж книга будь-якого іншого сучасного вітчизняного письменника. Книги Куркова перекладені 36 мовами.

Він єдиний письменник пострадянського простору, чії книжки потрапили в топ-десятку європейських бестселерів. У березні 2008 року роман Андрія Куркова «Нічний молочник» увійшов до «довгого списку» російської літературної премії «Національний бестселер».

Курков викладав у Белл Колледжі (Кембридж, Англія) і на кінофакультеті КНУТКіТ. Працював сценаристом на Кіностудії Довженка. Із 1998 року — член Європейської кіноакадемії і постійний член журі премії Європейської кіноакадемії «Фелікс».

За його сценаріями створено понад 20 художніх і документальних фільмів.

Одружений з Елізабет Шарп (консультант у Британській раді України), через що став протестантом (церква «Новий Єрусалим»), виховує трьох дітей. Живе в Києві.

Нагороджений Орденом Почесного легіону (Франція).

ТОП-5 КРАЩИХ СЦЕНАРІЇВ АНДРІЯ КУРКОВА

- 1997 р. «Приятель покойника»
- 1996 р. «Смерть стороннього»
- 1993 р. «Елисейські поля»
- 1992 р. «Яма»
- 1992 р. «Ніч про кохання»

Андрій КУРКОВ: «Ніхто в Європі не плаче, що культура гине»

Ліліана ФЕСЕНКО

Андрій Курков — найвідоміший у світі український письменник. Його романи потрапили у топ-10 новодруків Європи, а в Америці та Японії мають великий попит читачів. Події усіх його творів відбуваються в Україні, тому автор пишається, що прописав Київ на літературній карті світу.

Завдяки його публікаціям у газетах і журналах європейський читач також дізнавався про останні події на Майдані та Донбасі. Курков багато подорожує з промоутрами своїх книжок, однак знайшов час для спілкування із газетою «Культура і життя».

«ПСИХОЛОГІЯ БІЛЬШОСТІ УКРАЇНЦІВ ТЕПЕР ЗМІНИТЬСЯ»

Класик сказав: «Поетом можеш ти не бути, але громадянином бути зобов'язаний». Наскільки ця істина важлива для Вас?

— Дуже важлива. Нинішня ситуація надважка для держави, однак вона позитивно вплинула на консолідацію нації. Я завжди був пацифістом і космополітом. Але останні події перетворили мене на патріота нашої держави. Я також активно цікавлюся і підтримую дії української армії. Щоденно думаю про долю нашої країни, а не про свій новий роман. Вважаю, після всіх цих подій психологія більшості українців зміниться. А це означає — зміниться розуміння того, чим було наше спільне минуле з Росією.

— Ви багато їздите Європою і Америкою. Вами нині цікавляться як людиною, що пройшла Майдан, чи традиційно — як письменником?

— Я підтверджую свою репутацію українського письменника і водночас став коментатором усього того, що відбувається в нашій країні.

Тому ніхто не дивується, коли я з'являюся на політичних конференціях або читаю лекції про ситуацію в нашій країні. Однак я людина культури, тому завжди виникає питання про роль митців у часи Майдану.

— Чому ваша книга «Щоденники Майдану» нещодавно вийшла ексклюзивно для Європи, але не для українців?

— Це мій особистий щоденник про події в столиці, що охоплюють період від 21 листопада 2012 року до 24 квітня цього року. У нотатках відображена хроніка протистояння. Увійдуть в книгу і мої статті, написані для зарубіжної

владою, вважаючи, що це бік правди. А ось у Франції були різні погляди. Утім, відомі газети не дозволяли собі поширювати російську точку зору на події. Із настанням літа всі європейці переймаються відпустками і відпочинком. А через те, що Україна була на перших шпальтах газет із минулої осені, від нас банально стомилися. А от проросійські видання в Європі з початком літа активізувалися. Знову придумують конференції і семінари, щоб поговорити про український фашизм. Але вони теж усім починають набридати.

— Але хтось підтримує Росію?

преси під час Майдану. Видання для Європи насичене поясненнями для іноземного читача, яких не потребують українці. У нас ця книга теж вийде, але без пояснень.

— Як європейські країни сприймають нашу нинішню ситуацію?

— Ситуація мінлива. Якщо під час Майдану більшість пересічних європейців цікавилися ситуацією в Україні, то з початком воєнних дій інтерес зник, а політики почали обережніше коментувати події. Та подекуди навпаки — підтримка стала активнішою. Наприклад, у Норвегії під час Майдану люди були дуже застережні щодо України, а потім активно почали нас підтримувати. У Німеччині одразу стали солідарні з Майданом і новою

Греція, яка вважає себе православною країною на кшталт Росії. Там лунають висловлювання, що правда за Кремлем, а в Україні влада належить фашистам. Та це не офіційна позиція, а лише думка інтелектуальної еліти.

«ПОПИТ НА ЕЛЕКТРОННУ КНИГУ ІСНУЄ ЛИШЕ В США»

— Ваші романи постійно виходять друком за кордоном. Там так затребувана паперова книга?

— Так. Німеччина стоїть на першому місці в Європі за кількістю видань на душу населення. Там більше 3 тисяч книжкових магазинів. У Франції також пріоритет за паперовою книгою. Попит на електронну книжку існує лише в

США. А в Європі це 1–2 відсотки від друкованих видань.

— Може це тому, що літературу читають лише люди старшого віку?

— Ні. Третину книжок одразу купують із бажанням прочитати, а потім передати другому. Це інша культура читання. Там ніхто не женеться за гаджетами, як у нас, у Китаї чи США.

— Ваші поїздки в Європу схожі на акторські промоути. Хто винайшов цей формат для піару новодруків?

— Такі тури були й у нас. Андрій Кокотюха мандрував Україною з літературними бригадами ще на початку 90-х років. І в СРСР письменники приїздили в колгоспи й на заводи — побачитися зі своїми читачами. У Європі мої зустрічі з публікою організовують видавництва. Це зазвичай два тижні виступів — кожний день у новому містечку.

— Як проходить зустріч із читачами?

— Традиційно, це читання уривків із творів, відповіді на питання, контакти з пресою. А потім підписування книжок. Такі промоути Європою постійно влаштовують для 30–40 найпопулярніших письменників. Я з ними постійно перетинаюся в наших поїздках.

— Скільки читачів приходить на такі акції?

— Коли я починав, 15 років тому, то набиралося 15–30 людей. А тепер приходить десь 100–150. У Швейцарії на мене навіть квитки в театр продавали за 25 франків.

— Наче моноспектакль!

— Так, це і є своєрідна вистава, що становить частину літературної діяльності. Безперечно, її не можна порівнювати із шоу-бізнесом, який збирає стадіони. Але це активна популяризація власної творчості та країни, звідки приїхав автор.

У ЄВРОПІ НАЙБІЛЬШЕ ЛЮБЛЯТЬ ЧИТАТИ ПЕНСІОНЕРИ

— У нас постійно нарікають, що висока культура гине, а на її місце прихо-

україна і світ

«Пікнік на льоду» став візитівкою Куркова в Європі

На зустрічі з читачами

Курков активний учасник мистецьких фестивалів

дить низькопробний маскульт. А яка ситуація нині в Європі?

– Ніхто тут не плаче, що культура гине. Наприклад, ніхто за межами Прибалтики не знає литовське чи естонське мистецтво. Ніхто не підозрює, що є албанська література. Просто приходить час, коли культура країни стає цікавою світові. І якщо цей шанс використовується, то держава вливається в європейський культурний простір. Україна, скажімо, тепер модна серед німецьких студентів. Твори Жадана, Прохаська, Дереша читають і обговорюють. Але потрібно розуміти, що захопити масового читача дуже важко. У Європі найбільше люблять читати пенсіонери. Вони намагаються встигнути те, що пропустили за життя. Студенти теж вдячна публіка, але вони не купують книжки, отже не впливають на ринок.

– Чи є шанс в українській культурі стати національно затребуваною? Бо ще півроку тому вона була на периферії російської.

– Шанс є, якщо просуванням культури буде займатися команда тямущих людей. Не треба забувати, що існує маніпуляція суспільною думкою в царині культури. Креативний менеджмент створює образ того, що прагне отримати. Для мене українська культура існує, бо не цікавить маскульт. Але нам потрібно активніше популяризувати її, щоб маловідомі нині імена митців стали надбанням ширшого загалу.

– Нині на часі питання євроінтеграції української культури. Ви були присутні на зборах із затвердження кандидатури заступника міністра культури з цих питань. Чи потрібні такі спеціальні структури?

– Якщо буде єдина концепція інтеграції України в європейську культуру і її будуть підтримувати в Адміністрації Президента, Кабінеті Міністрів і у Верховній Раді, то може бути гарний результат. Бо зараз у нас є дуже вагомий привід – підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Ратифікація цієї угоди є шансом репрезентувати себе як асоційованого члена. Якщо все це обдумати, то наслідки будуть позитивні. Але потрібно розуміти: одноразові акції не несуть користі. Повинна бути програма, що розрахована на 5–7 років і включає постійні культурні й ділові контакти з європейцями.

Книжки Куркова виходять уже цілими серіями

– Радикально налаштовані митці останнім часом виступають за знищення Міністерства культури. Чи є такі установи в Європі?

– У США Міністерства культури немає. А от у Франції та Італії є потужні міністерства з великими бюджетами і можливостями. У Німеччині Міністерство культури існує на рівні кожної федеральної землі. Усе залежить від того, як організована робота. Якщо немає можливості її створити, тоді потрібно розформуватися і перетворити установу в окремі департаменти. Але тоді знадобляться фірми, які за окрему плату виконуватимуть функції Міністерства культури.

У нас Мінкультури довгі роки було бухгалтерією, через яку надходили гроші у різні театри, бібліотеки, народні колективи, концертні зали. Зараз треба розумні реформи. Чи можна відрізати театри від державного фінансування? Ні, бо у нас немає ні меценатів, ні можливості для самокупності закладів культури. Тому це завдання міністерства. Але йому потрібно тепер навчитися шукати гроші на стороні, об'єднувати їх із державними і підтримувати сучасне мистецтво до того часу, поки з'являться нові закони, які б допомагали благодійництву і меценатству.

– А також лобювати ці закони?

– Для цього при міністерстві повинна існувати спеціальна законотворча група. Утім, закони із книговидавництва в нас просуває Асоціація книговидавців і розповсюджувачів під керівництвом Олександра Афоніна. Закон про кіно розробляла Спілка кінематографістів. Тобто професійні спілки можуть це робити. А от міністерство – це виконавчий орган, тому не його одного це справа.

«В УКРАЇНІ КАТАСТРОФІЧНО НЕ ВИСТАЧАЄ ВЛАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

– Ви постійний учасник світових книжкових виставок. Чим Львівський книжковий форум відрізняється від європейських?

– Він ближчий до Лейпцигської книжкової ярмарки. Тобто це виставка для ознайомлення читачів із новинками літератури, а не для того, щоб видавці могли продати права на друкування книжок. Львівський форум дозволяє розвивати книговидавництво в Україні. У Німеччині теж тільки один такий читачий захід. Але там книжки читають цілий рік, а у нас – від форуму до форуму. В Україні катастрофічно не вистачає власної літератури. Однак можна знайти в книгарнях примірники 90-х років, що досі не продалися. Тому нині мало хто з митців може собі дозволити жити

тільки літературною творчістю. На пристойне життя сучасних письменницьких гонорарів не вистачить.

– То радянським письменникам було краще, бо існувало державне замовлення...

– Справді, письменники СРСР отримували аванс на заявлений твір і писали його, не голодуючи. Однак цю систему не можна вважати гідною наслідування, бо від радянських часів не залишилося геніальних творів. За 70 років максимум три десятки цікавих романів! Це крапля в морі.

– То чи повинна тоді держава підтримувати письменників?

– Так. Наприклад, Міністерство культури і Міністерство освіти можуть створити сучасну об'єднану програму, за якою б письменники їздили по школах і університетах України, проводили там майстер-класи, розказували про літературу, читали лекції. І так би популяризували літературу і свою творчість, одночасно підвищуючи культурний рівень учнів і студентів. За рахунок гонорарів від таких поїздок живе половина німецьких письменників. Також місцева влада може організувати літні літературні табори та регіональні фестивалі. Такі вже відбулися в Полтаві та Карпатах і мали великий резонанс.

редактор
Ольга ГОЛИНСЬКА

музика

USA-UA СТАВИТИМУТЬ «ВЕЛИКОГО ГЕТСБІ»

Світовий бестселер Френсіса Скотта Фіцджеральда, що отримав не одну екранізацію, матиме ще й балетну версію. Готується постановка великого хореографічного шоу, у якому задіяні митці світового рівня – режисер і хореограф Двайт Роден (США) та зірка світового балету, український танцівник Денис Матвієнко, котрий виконає головну партію.

У Києві відбувся відкритий міжнародний кастинг танцівників. Репетиції і перші спектаклі пройдуть у жовтні в Києві, а також Санкт-Петербурзі та Москві, після чого стартує світове турне.

Проект має поєднати елементи класичного балету, сучасного танцю і хореографії. Головні теми роману «Великий Гетсбі» – марнославство та зрада, кохання, мрії, самотність – близькі людям усіх часів. Тому постановники не відтворять історичні костюми й декорації.

За музичну частину проекту відповідає відомий композитор і продюсер Костянтин Меладзе. Поки складно уявити, як в'ягатиметься музика Меладзе зі стилем Родена. Тож залишається сподіватися, що спрямовані назустріч одне одному інтуїція та професіоналізм цих визнаних фахівців, помножені на майстерність Матвієнко та інших творців постановки, дадуть гідний результат.

CARIBBEAN CLUB

Гурт «Мандри» натякає на появу найближчим часом (восени цього року) нового альбому і випробує його матеріал на концерті 25 липня у столичному Caribbean Club. Довгоочікувані нові композиції та улюблені, випробувані часом пісні – чудовий подарунок шанувальникам гурту, меломанам, котрі полюбляють український фолк у поєднанні з регі й арт-роком.

«ЧОРНО-БІЛИЙ ДЖАЗ»: БІЛОРУСЬ-УКРАЇНА

Кожного останнього вівторка місяця, починаючи із березня, у Малому залі Палацу «Україна», проходять концерти серії «Чорно-білий джаз». Ініціатори проекту – «Kiev Art Ensemble» разом зі своїм фронтменом, піаністом Володимиром Солянником і продюсер Семен Рубчинський – зробили ставку на інтернаціональність учасників і максимальну широту репертуару, що охоплює музику від спірічуел та джазової класики до авангарду з різноманітними етнічними вкрапленнями. Черговий концерт 29 липня присвячується Луї Армстронгу. Компанію «Kiev Art Ensemble» складуть трубачі Володимир Копоть (Україна) та Валерій Щериця (Білорусь). Прозвучать відомі твори легендарного музиканта, а також імпровізації на теми, запропоновані слухачами із залу.

Юлія ПАЛЬЦЕВИЧ

Національний камерний ансамбль «Київські солісти», який має статус «Посол української культури в світі», офіційно наданий Міністерством закордонних справ України, запрошений представляти українське виконавське мистецтво на міжнародному музичному фестивалі, що триватиме з 23 липня до 1 серпня у мальовничому гірському курортному містечку Габалі (Азербайджан).

Габалінський музичний фестиваль проходить щоліта з 2009 року під патронатом першої леді Азербайджану Мехрібан Алієвої та з ініціативи Фонду Гейдара Алієва. Форум своєрідно поєднує класичну музику, джаз і такий жанр традиційної азербайджанської музики, як мугам. Виступи музикантів відбуваються просто неба і в камерних концертних залах Габали. Що два роки в його рамках відбувається також міжнародний фортепіанний конкурс. Надзвичайно різноманітна програма, імениті виконавці з різних країн світу (цього року, наприклад, до Габали завітають оркестри й ви-

конавці з понад 20 країн світу) приваблюють щонайширшу публіку – від професійних музикантів до звичайних шанувальників мистецтва.

Габала, одне із найдавніших міст Азербайджану, є історичним «нащадком» столиці старовинної Кавказької Албанії – Кабали. Воно знаходиться в ущелині гір Базар-Юрт і Туфан, у передгір'ї Великого Кавказу, на березі річки Дамірапаранчай. Головний концертний майданчик фестивалю – амфітеатр – розташований таким чином, щоби музиканти, знаходячись на сцені, споглядали гірські пейзажі. Відкриваючи перший Габалінський фестиваль у 2009 році, його художній керівник, а нині ще й музичний директор і головний диригент Національного камерного ансамблю «Київські солісти» Дмитро Яблонський

(США–Ізраїль), зазначив: «Усі кажуть, що тут чудово, як у Швейцарії, а хотілося б, щоб говорили – тут чудово, як в Азербайджані. Мені хотілося б, аби мої друзі, музиканти зі всього світу приїжджали сюди і грали прекрасну музику».

«Київські солісти» вперше беруть участь у цьому фестивалі. У програмі концерту, запланованого на 27 липня, на

головній сцені фестивалю звучатиме музика Макса Бруха, Йоганна Себастьяна Баха, Фелікса Мендельсона і Валентина Сильвестрова. Концерти українських музикантів у рамках фестивалю відбудуться також на сценах міст Шекі й Огуз. Солісти – віолончеліст і диригент Дмитро Яблонський та українська піаністка, лауреат міжнародних конкурсів Тетяна Шафран.

Незгасний цвіт мелодій

Співакові, композитору, режисеру Анатолію Горчинському виповнилося б 22 липня 90 років. Із цієї нагоди у Київському будинку вчителя відбувся вечір пам'яті маестро.

Ще під час навчання у Київському музичному училищі імені Рейнгольда Глієра, а згодом на режисерському факультеті Київського інституту театрального мистецтва імені Івана Карпенка-Карого, Анатолій уже був автором популярних пісень «Солов'їний спів», «Київ вечірній», «Чужая милая».

Театр і музика переплелися у його житті. Понад тридцять років Анатолій Горчинський працював режисером у театрах Львова, Хмельницького, Рівного, Луцька, Пензи, Кишинєва, Тернополя. Не всі знають, що чимало його пісень, які згодом стали шлягерами, були створені саме до театральних вистав, зокрема і відомої «Червона троянда» (сл. Леоніда Тата-

ренка), написана для спектаклю «І один у полі воїн».

Але було й інакше. Іноді до творчості спонукали життєві трагедії. Композиція «Пісню не забути, що цвіте від рути»

(сл. Йосипа Виштика) народилася після загибелі Володимира Івасюка, а славнозвісна «Росте черешня в мамі на городі» постала як присвята матері.

Нині творчість Анатолія Горчинського знають в усьому світі. В Австралії вийшла збірка його пісень на вірші Володимира Віхруща, у Канаді видано платівку «Червона троянда». 1998-го було опубліковано збірник пісень Горчинського і в Україні. Незабутнім став ювілейний концерт-бенефіс Анатолія Аркадійовича, присвячений його 80-річчю, що відбувся у 2004-го в Національному палаці «Україна».

Після смерті митця у міському парку Тернополя було відкрито зірку його імені, видано книгу спогадів «Люблю і все». А цьогооріч із нагоди 90-ліття Анатолія Горчинського, за словами його вдови Олени Горчинської, буде видано компакт-диск і новий збірник його пісень.

редактор
Леся САМІЛЕНКО

МУЗЕЙНИЦТВО

■ ЧУДЕРНАЦЬКІ МУЗЕЇ

В Україні налічується 592 музеї, серед яких є досить незвичайні: наприклад, сала, туалету, сну і навіть тролейбусного талончика.

■ КОЛОМІЯ

А є ще й музей «Писанки», який знаходиться в місті Коломії Івано-Франківської області. Він цікавий своєю колекцією, яка налічує понад 6 000 писанок, зібраних не тільки в Україні, але й за її межами. Незвичайним він є і з точки зору архітектури, адже приміщення спроектоване у формі яйця, висота якого – 14 м, а діаметр – 10 м. Будівля повністю виготовлена з різнокольорового скла.

■ МУЗЕЙ ТРОЛЕЙБУСНОГО ТАЛОНЧИКА

Відкритий у 2011 році – єдиний у світі музей, який має на меті показати усе розмаїття проїзних документів. Відвідувачі тут можуть побачити талончики різної форми і номіналу на громадський транспорт і маршрутне таксі. Сучасного та радянського зразка. Є тут експонати з Росії, Білорусі, Польщі, Словенії, Франції, Німеччини та інших країн. Колекція весь час поповнюється.

Формувався ще з 1943 року. Кількість експонатів – близько 1 млн.

■ ОДЕСА: МУЗЕЙ ЗВУКУ

Це перший в Україні Музей звуку, де представлені унікальні екземпляри звукової апаратури, платівок, раритетних звукових носіїв. У колекції – понад 50 старовинних зразків музичної техніки, архіви звукових листів та документів.

Шукайте свій музей і насолоджуйтесь!

■ КИЇВ: МУЗЕЙ СНІВ

Поблизу станції метро «Дружби народів» працює Музей сновидінь. Тут відвідувачам пропонують поговорити про власні сни, побувати на сеансі психоаналізу і попрактикуватися у знаннях іноземних мов. Повчитися і розібратися у своїх сновидіннях допомагають професіонали-психологи.

Відправною точкою у відкритті такого незвичного культурно-навчального закладу стала дипломна робота однієї із засновниць – Вікторії Дахелян, присвячена Музею кіносновидінь. Відкрили столичний музей авторка цього диплома та її колега Тетяна Цвілодуб.

Ще одним джерелом натхнення став Санкт-Петербурзький музей снів Зигмунда Фрейда.

Згодом концепція роботи змінилася і на сьогодні вона зосереджена не лише на перегляді фільмів, а здебільшого на роботі в ділянці психоаналізу снів.

■ ЛЬВІВ: МУЗЕЙ САЛА

Присвячений знаменитій українській закускі в усіх іпостасях. Центральний експонат, копія людського серця, був занесений у «Книгу рекордів України».

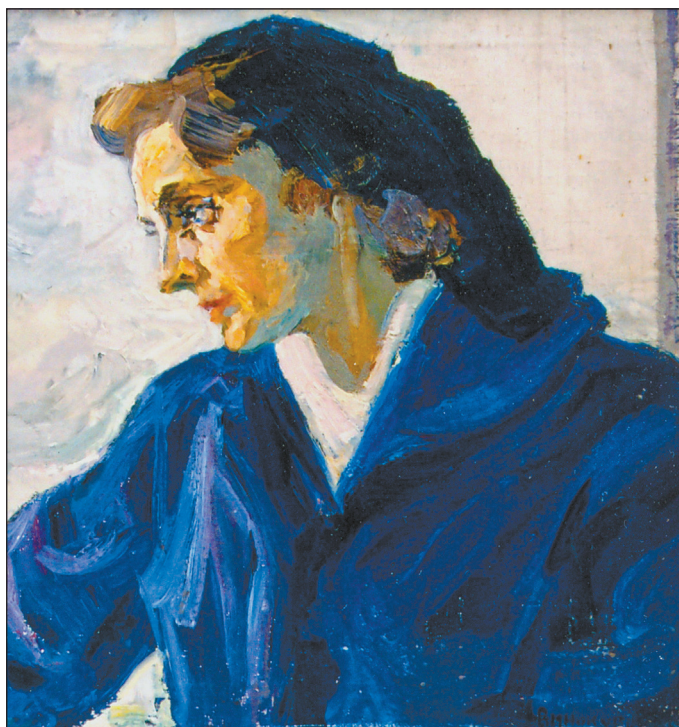
Світ, викарбуваний фарбою

Володимир СУБОТА

Харківський художній музей повертає незаслужено забуті імена відомих художників, котрі збагатили українське малярство полотнами, що зачаровують самотністю, майстерністю та емоційністю.

У всіх залах першого поверху розмістилися 150 кращих робіт живопису Марії Винокурової (1914–2000), які можна віднести до романтичного реалізму. Це своєрідний портрет країни, в якій жила і творила Марія Яківна. Міські пейзажі, портрети сучасників, натюрморти, графіка. Мимоволі ставиш запитання: чому митець із таким доробком тривалий час був у забутті? Хоча при житті вона користувалася шанною і популярністю: закінчила Астраханське художнє училище у майстерні відомого художника Павла Власова, Харківський художній інститут. Викладала рисунок, живопис, композицію у Харківській дитячій художній школі імені Ллі Репіна. Її твори зберігаються в музеях Харкова, Сум, Чугуєва, приватних колекціях Росії, Ізраїлю, Німеччини, Франції.

Першу спробу познайомити сучасників із картинами Марії Винокурової шість років тому здійснила Київська галерея «Ann Gallery» у рамках проекту «Наша спадщина», організувавши виставку під назвою «Повернення». Тоді критики відзначали, що таких майстрів психологічного портрету не-

багато. Вона не просто зображує статичне обличчя свого героя, а ніби веде з ним діалог. А тому на портреті бачимо емоційну, одухотворену людину, котра є співрозмовником художниці.

Винокурівський стиль письма не сплутати з іншими. Йому характерні вправність, колоритність і динамічність. Картини «Харків. Театр імені Тараса Шевченка», «Вечір. Човни», «Пізня осінь» та інші – яскраве тому свідчення.

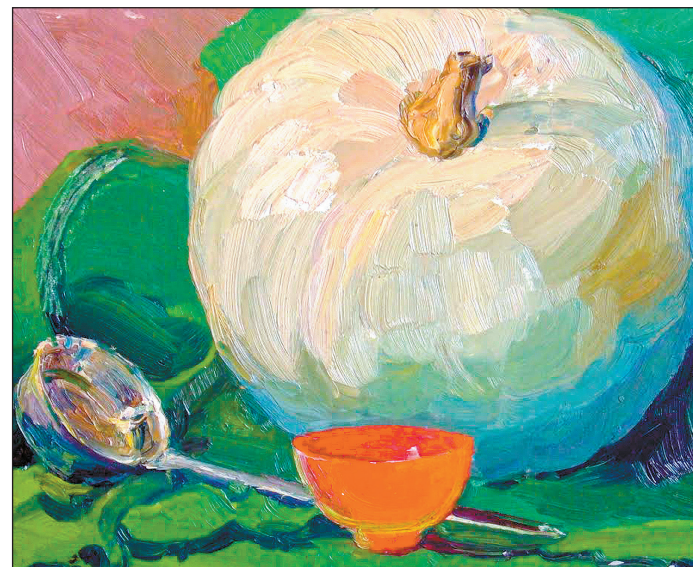
Наче контрастують із живописом рисунки, що представлені на виставці. Вони схожі на вихоплені із життя явища та події. Художниця надзвичайно вміло користується

можливостями темпер, туші чи акварелі. «Артистка балету», «Борис і Валя» та інші ваблять зір так, як, скажімо, й оригінальний пейзаж «Відлига» – по-своєму магичні й цікаві.

Якщо у своїх рисунках Марія Винокурова закарбувала навколишнє швидкоплинне життя, то в натюрмортах – звичні предмети, які повсякденно оточують нас. Полотна «Мімізи», «Бузок» – це велич барвистого світу, яким мисткиня захоплювалася. Загальна фактурність дихає свіжістю й ароматом...

Нинішня виставка у Харківському художньому музеї організована за сприяння родини Марії Яківни, котра дбайливо оберігає і популяризує творчий спадок художниці.

На фотознімках: репродукції картин Марії Винокурової

Територія ностальгії

Кажуть, що почуття ностальгії притаманне лише українцям. Не стверджуючи, можу лише констатувати факт, який свідчить про це.

Адже невеличка територія із життя столичного Майдану отримала тимчасову прописку у стінах одного з найкращих київських музеїв неспроста. Директор Музею книги і друкарства Валентина Борковська пояснює свою згоду надати незвичайній експозиції найкращу музейну залу тим, що і вона, і її колектив

активно підтримували революційні події. Тому пропозиція повернутися у ці часи змусила закалатати її серце знову.

Відтворивши атмосферу життя Майдану за допомогою артефактів, що зберегли ентузіастів, безпосередні учасники, усі присутні на презентації гості відчули все тепло людяності, яким було насичене щоденне життя майданівців. А експозиція «Вільний мікрофон» нагадала і про те, що революційні події були ще й прикладом свободи слова і демократії. Адже, окрім

головної сцени, трохи далі працювала невеличка, на якій мали змогу висловлювати свою точку зору і продемонструвати свій талант усі охочі. Модератором проекту була американка українського походження Ляля Лісовські. Вона ж і звернулася до музейників із пропозицією нагадати про все те, що нещодавно відбувалося на столичних вулицях.

А зібралися на презентації друзі, яких поєднав Майдан. Прийшли з родинами, дітьми, онуками, щоб іще раз насоло-

дитися атмосферою однодумства і любові до України, яка усе ще жевріє в їхніх серцях.

Послухали виступ прекрасного дуєту «Двоє», який виконав свої пісні, народжені на Майдані, виступи артистів-учасників Майдану, попили чаю з варенням та канапками, які на морозі здавалися райською їжею із добрих рук та від святих людей... Поділилися своїми думками щодо останніх подій. Адже територія ностальгії – це не лише пам'ять, але й реальна шана людям, які мимоволі стали героями нашого часу і досі скромно живуть серед нас.

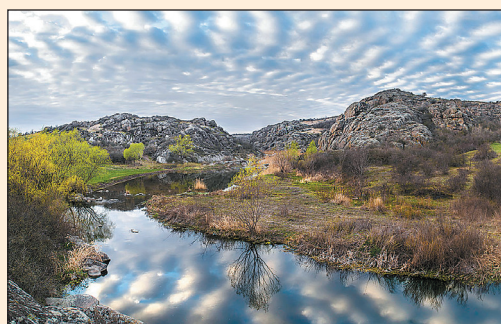
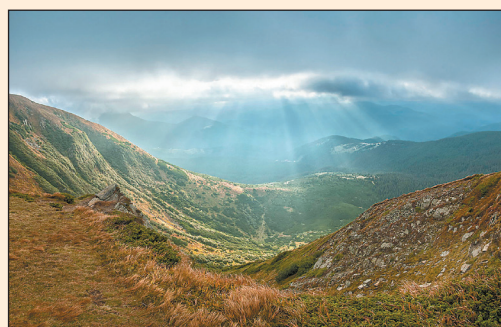
Леся САМІЛЕНКО

редактор
Євген БУКЕТ

краєзнавство

Фотографуйте природу!

Віталій БАШКАТОВ, «Скелі Демерджи» (1 місце). АР Крим
Дмитро БАЛХОВІТІН, «Вид із Говерли на Карпатський національний парк» (2 місце). Івано-Франківська обл.
Анастасія САК, «Актівський каньйон» (3 місце). Миколаївська обл.
Олександр ЧЕРНИХ, «Шаан-Кая у хмарах» (5 місце). Ялта, АР Крим

Дев'ятирічний хлопчик із Німеччини Фелікс Фінкбайнер 2007 року ініціював всесвітню шкільну акцію «Саджанці – планеті», мета якої – до 2020 року висадити трильйон дерев задля порятунку екології Землі.

А 2013-го громадська організація «Вікімедіа Україна», що опікується україномовним сегментом всесвітньої Інтернет-енциклопедії Вікіпедії, успішно реалізувала мою ініціативу – фотоконкурс «Вікі любить Землю», який цього року об'єднав уже 16 країн: Австрію, Азербайджан, Алжир, Андорру, Бразилію, Вірменію, Гану, Естонію, Індію, Іспанію, Македонію, Непал, Нідерланди, Німеччину, Сербію й Україну. Мета цього проекту – привернути увагу громадськості до проблем існування та збереження заповідних природних територій та об'єктів, створити впорядкований Інтернет-каталог їхніх світлин.

Нас вабить у ліс, до поля, річки або в парк... Зрозуміло, що цю красу треба берегти. На сьогодні майже 8 тисяч пам'яток природи України знаходяться під охороною держави. Це заказники та заповідники, ботанічні, дендрологічні, ландшафтні парки, пам'ятки садово-паркового мистецтва. Вони є мало не в кожному районі нашої мальовничої країни. Та чи знаємо ми про їхнє існування, чи переймаємося проблемами їхнього збереження? Чи знаємо, скільки чудових об'єктів не захищені жодним природоохоронним законом? На жаль, широкий загал про них не відає. Врешті-решт такі «перлинки» безслідно зникають через людську недбалість і жадібність.

Із засобів масової інформації часто дізнаємося, що десь нечисті на руку ділки вирізали шматок лісу або захопили землі запасу, спорудивши навколо височенний паркан, чи розпочали будівництво промислового об'єкта, який змінить назавжди навколишнє середовище і життя місцевих жителів. Варто згадати про велику кількість вже збудованих шкідливих підприємств, які щодня забруднюють довкілля...

Як припинити варварський наступ на природу? Шляхів безліч. Можна висаджувати нові дерева, як пропонує Фелікс Фінкбайнер, можна руйнувати паркани незаконних забудов і влаштовувати масові акції протесту. Мені ж видався дієвим шлях популяризації пам'яток природи за допомо-

гою одного з найпопулярніших Інтернет-ресурсів сучасності – Вікіпедії.

Ініціювавши проведення фотоконкурсу «Вікі любить землю», громадська організація «Вікімедіа Україна» взялася за облік і поширення інформації про визначні місця природо-заповідного фонду та садово-

паркового мистецтва України серед користувачів Інтернету. У ході підготовки до конкурсу оргкомітетом було сформовано перелік із 7384 об'єктів природно-заповідного фонду України. У нашій країні це був перший повний перелік заповідних об'єктів, що потрапив до вільного доступу всіх користувачів Інтернету, а сам конкурс, за висловом заступника голови Національного екологічного центру України Олексія Василюка, – «перша в історії України база фотографій природно-заповідних територій».

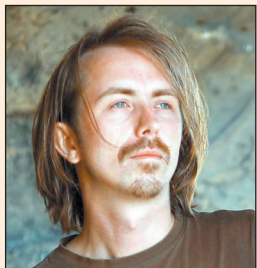
У конкурсі 2013 року взяли участь 365 людей, завантаживши у Вікісховище 11736 фотографій 1104 об'єктів ПЗФ. Успіх проведеного в Україні конкурсу викликав зацікавлення вікімедійців інших країн, тож на Вікіманії в Гонконгу «Вікі любить Землю» визнаний другим «найкрутішим» проектом регіональних відділень Фонду Вікімедіа.

Цього року Україна фінішувала третьою у світовому заліку, зібравши на момент завершення конкурсу 12 089 світлин 1324 об'єктів ПЗФ. А разом учасники із 16 країн завантажили до Вікісховища

краєзнавство

■ ВРАЖЕННЯ ВІД ФОТОКОНКУРСУ

Олексій Василюк, заступник голови Національного екологічного центру України:

«Вікі любить Землю» не просто конкурс, а перша в історії України база фотографій природно-заповідних територій. В Інтернеті немає жодної іншої сторінки, окрім «Вікі любить Землю», яка б містила назви і навіть короткі описи всіх територій природно-заповідного фонду України (ПЗФ). І це – велика відповідальність. Десятки сайтів, що містять інформацію про окремі заповідні території, не згадують і чверті наявних об'єктів ПЗФ. Тому кожен, хто додав своє фото до Вікісховища, зазначивши його приналежність до конкретної заповідної території, можливо, зробив унікальну справу».

Рулана Маньковська, заступник голови Національної спілки краєзнавців України:

«Безперечно, фотоконкурс «Вікі любить Землю» має великі перспективи, і не тільки тому, що Природно-заповідний фонд України, який на сьогодні становить 4,5 % площі території України (2815,5 тис. га), у 2015 р. передбачено збільшити до 10,4 %, але, як писав класик світової літератури В. Гюго: «Людина працює, облаштовуючи свою оселю, а оселя – її Земля». Усвідомлюючи цю просту істину, захоплюючись красою природи краю, кожен має нести особисту відповідальність за майбутнє рідної землі».

Аліна Севастюк, керівник відділу з розвитку бізнесу КППМГ в Україні, віце-президент Всеукраїнської ліги зі зв'язків із громадськістю:

«Фотопроєкт «Вікі любить Землю» є унікальним за ідеєю, процесом збору та прозорістю оцінки конкурсних робіт. Це конкурс державного значення, який має довгостроковий ефект та є цінним у багатьох аспектах. На мою думку, проєкт виховує патріотизм та гордість за те, що ми живемо у такій красивій країні, та дає багатогранну уяву про вічну красу всієї планети Земля».

Катерина Куракіна, менеджер зі зв'язків із громадськістю WWF в Україні:

«Ми дякуємо усім, хто долучився до організації та проведення такого цікавого й корисного конкурсу. Збільшення обізнаності людей про красу України є надзвичайно важливим для збереження її природної різноманітності, покращення екологічного стану та підтримки природоохоронних об'єктів нашої країни».

понад 70 тисяч фотографій найкрасивіших куточків нашої планети.

В Україні найбільше світлин – 2059 – отримано із Києва. Тепер вони можуть бути додані до статей Вікіпедії про 159 природних об'єктів. Багато неймовірно красивих фотографій учасники надіслали з Криму: 1841 світлина – з АРК, 211 фото – із Севастополя. Зі Львівської та Івано-Франківської областей разом надійшло понад 1600 світлин. Закарпаття представило 676 зображень, Черкащина – 657. Із Дніпропетровської області – 595. Донецька та Волинська – трохи більше, як 100 світлин з кожної. Найменше зображень надійшло з Кіровоградської (90), Сумської (46) та Луганської (40) областей. Інші ж регіони представили приблизно по 150–350 фотографій.

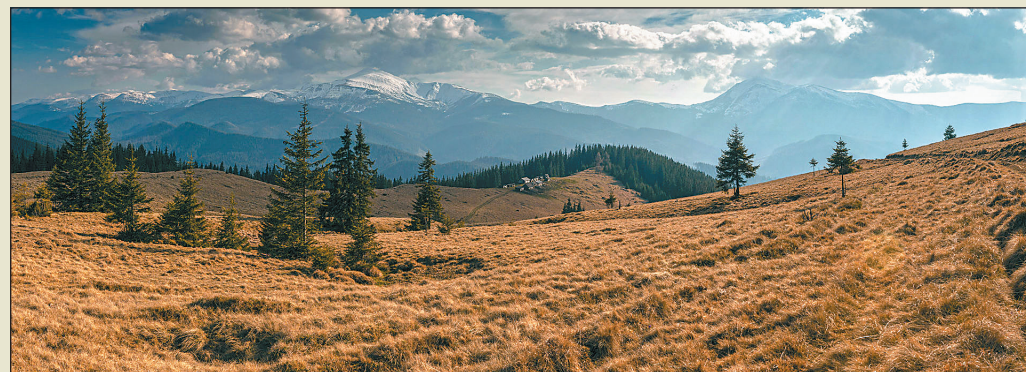
Церемонія нагородження переможців української частини Міжнародного фотоконкурсу пам'яток природи «Вікі любить Землю» відбулася 12 липня в «Золотих воротах» у Києві, а 19–20 липня всі охочі мали можливість переглянути там виставку найкращих світлин, які й ми

пропонуємо до Вашої уваги. А переможці міжнародної частини фотоконкурсу стануть відомими, вочевидь, у серпні, про що ми обов'язково повідомимо.

Євген БУКЕТ, член правління Національної спілки краєзнавців України,

ініціатор проведення фотоконкурсу «Вікі любить Землю»

На фотознімках:
Віталій БАШКАТОВ, переможець конкурсу
Віталій БАШКАТОВ, «Ранкова палітра» (8 місце). Донецька область
Віталій БАШКАТОВ, «Півострів» (10 місце). АР Крим
Володимир ХІРАШ, «Зимовий Кукуль» (4 місце). Івано-Франківська область, Закарпатська область
Максим ПРИСЯЖНЮК, «Полонина Григорівка, вид на Говерлу і Петрос» (7 місце). Івано-Франківська область, Закарпатська область

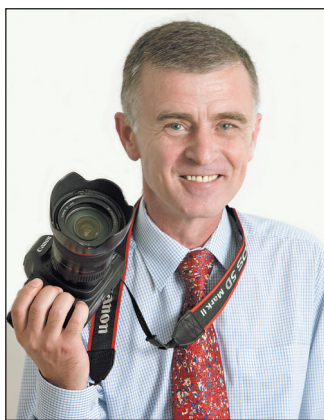

Думка фахівця

На мій погляд, значення проєкту «Вікі любить Землю» багатогранне. Це знайомство як уродженців, так і жителів інших країн із красою та розмаїттям краю.

В епоху зростаючого впливу Інтернет-технологій люди, що мають можливість подорожувати відповідно до своїх бажань, а не обмежених фінансових можливостей, обирають майбутні локації, спираючись на інформацію, і не в останню чергу у вигляді фотографій, які знаходять у всевітній мережі.

Навіть для мене, фотографа, який часто подорожує, погляд представлених на конкурс світлин привів до численних несподіваних відкриттів досі невідомих чудес природи і творинь людських рук, якими багата Україна.

Ресурси Вікісховища, куди завантажуються конкурсні фотоботи, мають неціненне значення передусім для некомерційних просвітницьких закладів – вишів, шкіл, ба, навіть дитсадків.

Проведення щорічних конкурсів дозволить, зрештою,

створити майже вичерпний фотобанк найцікавіших місць країн-учасників.

Якість світлин зростає щороку. Однак багато професійних (комерційних) фотографів утримуються від участі. Вони не проти послугоювання ресурсами Вікісховища з некомерційною метою, але не бажають, щоб їхні світлинки безоплатно використовували на сайтах туроператорів, друкували на магнітах, чашках тощо. Тому організаторам слід продумати механізми протидії безконтрольному комерційному використанню безцінних фоторесурсів.

Олег ЖАРІЙ, професор, доктор фізико-математичних наук, професійний фотограф, член журі Міжнародного конкурсу «Вікі любить Землю – 2014»

■ ПРИНАГІДНО

Олег Жарій народився у Кам'янець-Подільському. Живе та працює в Києві. Закінчив механіко-математичний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Професор, доктор фізико-математичних наук, професійний фотограф і журналіст.

Автор популярного навчального посібника «Цифрова HDR-фотографія і панорамна зйомка» (Київ: Скай Хорс, 2011) та п'яти фотоальбомів, публікацій у журналах National Geographic Росія, Welcome to Ukraine, Forbes, hi-Tech PRO, Фокус та ін.

Персональні виставки у Києві, Лондоні, Найробі, Хо Ши Міні. Переможець численних фотоконкурсів.

Фотобанк: www.zharii.kiev.ua

редактор
Світлана СОКОЛОВА

арт-проект

■ ЛЬВІВ

24–27 липня Львівський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів «Wiz-Art» представить українську документалістику. Центральна подія – презентація програми стрічок про «Революцію гідності», анексію Криму та неоголошену війну на Сході України.

До 24 серпня у Львівському палаці мистецтв виставка «Мистецтво – це свобода» – перша презентація творів із колекції МОСАКУ (Музею сучасного мистецтва у Кракові) в Україні. Кількадесят відео та фото творів авторства польських та закордонних митців присвячені ролі жінки у сучасному світі, споживацтву, жорстокості, політиці та соціальним стереотипам.

■ ЧЕРНІГІВ

Невідомі зіпсували патріотичний стріт-арт. Ця подія і мітинг щодо неприпустимості вандалізму й істеричних закликів, спрямованих на розхитування суспільства, сколихнув патріотичну громадськість міста. «Якщо ми будемо сидіти мовчки і чекати – Слов'янськ і Донецьк будуть у Чернігові. Ми не дозволимо дестабілізувати ситуацію в нашому місті», – кажуть учасники акції, яка зібралася на зупинці 5 кутів (поблизу патріотичного паркану).

■ ЛАУРЕАТИ – 2014

В Українському фонді культури (УФК), у Києві, відбулися урочистості з нагоди вручення Міжнародної премії імені Володимира Винниченка.

Вона присуджується щорічно вітчизняним і зарубіжним діячам літератури й мистецтва та добровольцям за вагомі творчі досягнення в літературі, мистецтві та за благодійну діяльність. Цьогоріч заохочення удостоєні заслужений художник України Костянтин Чепіга та народний артист України Олександр Якимчук.

Костянтин Чепіга – художник-живописець. Створив розписи Спасо-Преображенського храму міста Лубни на Полтавщині, церкви святого Павла в місті Кельні (Німеччина) та ін.

Олександр Якимчук – актор, представлений рішенням колективу Волинського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка, в якому працює із 1972 року. Зіграв близько 150 ролей глибокого психологічного й комедійного характеру.

Висловлюючи вдячність, митці не могли не сказати про наболіле. «Мені хотілося б єдності й миру нам усім, скоріш би закінчилися ці надумано зроблені негаразди. Нехай наші таланти, співучість і танці об'єднують нас на культурній стежці», – сказав Костянтин Чепіга.

Фото Веніаміна ЛАПІНА

Світлана СОКОЛОВА

Картини родом із середини минулого сторіччя – відчайдушний заклик до нас схаменутися, відчути, що втрачаємо у конфліктах та війнах.

У столичній галереї «Митець» до 100-річчя від дня народження Федора Деряжного та Надії Танашевої вперше (!) представили роботи художників, а також картини їхньої доньки Катерини Деряжної.

Відкриттю виставки посприяла Київська організація Національної спілки художників України, адже видатні майстри прижиттєвої виставки не зробили. Федір Іванович та Надія Миколаївна викладали живопис у Київському училищі прикладного мистецтва. А Деряжний, до того ж, був у ньому директором.

Пішовши на початку війни 1941–1945 років до Радянської Армії, пан Федір створив портрети однополчан, композиції на військову тематику, серію політплакатів і карикатур. За організацію

1944 року фронтової худвиставки отримав орден Вітчизняної війни. До експозиції «Бойовий шлях 1-ї повітряної армії» в місті Ростенбург, згодом перевезеної до Москви, написав 7 картин.

Був директором Музею українського мистецтва, художником із виконання творчих замовлень у майстерні Художнього фонду СРСР.

Головні живописні роботи: «На порозі рідного дому», «Маки війни», «Київ газифікується» та інші, портрети видатних діячів України, пейзажі рідного краю. При погляді

на кримські пейзажі у гостей в очах – печаль. Творам властива образність.

Зберігаються картини в музеях, приватних колекціях України та за кордоном.

Пані Надія – учениця видатних художників – Кричевського, Шовкуненка, Григор'єва та інших. Створила галерею видатних учених-аграріїв, серії портретів працівників культури й мистецтва, натюрмортів і пейзажів. Глибоко проникла у психологію моделі. У пізніх роботах – синтез традиції національної школи та європейської класики.

Яскраві натюрморти, ліричні пейзажі – світогляд пані Катерини об'ємний, чудово переданий її колоритом.

Заслужений діяч мистецтв України та Польщі, художник Микола Шелест каже:

«На порозі рідного дому»... Розгромлені стіни насичені повітрям. Відчуваєш, що тканина, яка висить, піддута вітром. Алгорично: в даліні, за спиною солдата, бій. Він побачив розбиту хату й жажнувся тому, що відбулося. І зараз хати розбиті, тільки на Сході... Недарма філософ сказав: не бійся чужого, бійся свого.

Класика живопису Надії – «Бабуся». Помітно, яке пройшла життя (мати Деряжного, яка поховала шестеро дітей, – Авт.), погляньте на руки. Вони об'ємні, як і голова, немов скульптором виліплені. Закрито кути, щоб лише на ці частини тіла дивилися. Так komponують великі майстри.»

Контраст між красою життя мирного і понівеченого монстром війни породила дискусію про наболіле. Дякую майстрам, це – успіх.

На фотознімку: Катерина Деряжна
Фото авторки

Новий образ із маскою

У столичній галереї «Арка» вперше постають перед київськими глядачами ексклюзивні маски та мистецькі твори, присвячені тематиці масок. Створені вони художниками з різних міст України.

Експонати виконані в різних техніках і за різними технологіями. Переважають класичні венеціанські зразки, багато сучасних інтерпретацій венеціанських, африканських, мексиканських мотивів. Маски на будь-який смак, для будь-якого заходу, для втілення індивідуального образу, найменших змін настрою. Присутні стилізації під античні театральні маски, сучасні театральні екземпляри, дизайнерські маски для декору інтер'єру, інсталяції з використанням масок і картини з їхнім зображенням.

Хочеться особливо відзначити роботи Анни Кулагіної, художниці з Одеси, яка почала виготовляти маски після поїздки до Венеції. Вони виконані за класичною венеціанською технологією, декоративне оформлення витримане у стриманій сірій гамі. Нагадують обличчя бронзових скульптур, або ж металеві забрала середньовічних лицарів. Розмальовані металевими фарбниками, вони втілюють образи сильних, непорушних особистостей. І здаються радше чоловічими, ніж жіночими.

Винятками із загального стриманого колориту є «Вітражна маска» та «Плач»: у масці з елементами вітражного розпису присутні яскраві червоні, золотисті та сині кольори. «Плач» – єдина маска, в якій домінує червоний колір. Невеликі сльози, які спа-

дають по блискучому сірому тлу обличчя з яскравого червоного розпису лоба, стікають до червоних орнаментів на щоках та щелепах. Вона схожа на тюльпан: червоні пелюстки оповивають темно-

сіру середину. Маски Анни можуть бути незамінним атрибутом маскараду, тематичної вечірки та просто елементом декору.

Софія ТРИКОЛЕНКО

редактор
Алла ЧЕРДИНЦЕВА

сучасне мистецтво

■ КИЇВ-ЛОНДОН

У Києві — новий навколохудожній скандал. У порушенні своїх авторських прав на виставці у Лондоні звинувачує Фонд Фірташа відомий мистецтвознавець і куратор Галина Скляренко. Її підтримали маститі художники та колеги.

■ ЗАЯВА ГАЛИНИ СКЛЯРЕНКО

«9 липня 2014 в галереї Саатчі в Лондоні відкрилася виставка — ремейк великого проекту з аналогічною назвою, куратором якого була я. Цієї весни мій проект, присвячений 200-річчю Тараса Шевченка, був реалізований в Інституті проблем сучасного мистецтва, де її побачив директор галереї Саатчі Найдж Херст (Nigel Hurst), і висловив бажання привезти її до Лондона (за посередництва Фонду Фірташа).

Однак, отримавши від мене всі необхідні матеріали для проведення виставки, її організатори вирішили цим і обмежитися, не подбавши про підготовку виставки належним чином. Так складний концептуальний проект, який є моїм авторським висловом, фактично був присвоєний. Організатори навіть не вважали за потрібне поставити мене до відома про те, що саме і як вони експонують у стінах галереї Саатчі. Про відношення до виставки і рівень її підготовки свідчать анонси в пресі, які нічого спільного з її змістом не мають.

Тим часом проект був задуманий як гостре соціально-критичне візуальне висловлювання, присвячене 200-річному ювілею Тараса Шевченка. Тому до експозиції мали увійти поетичні рядки поета, вибір і трактування яких повністю належить куратору. Учасники — відомі в Україні художники — Віктор Марущенко, Тіберій Сільваші, Олександр Бабак, Анатолій Степаненко та Анна Войтенко не раз брали участь у міжнародних виставках. Їхня творчість заслуговує на повагу. Маніпулювання їхніми роботами неприпустиме. Особливо в такий драматичний період соціальної напруженості, який переживає зараз Україна».

■ ЗА ЧИ ПРОТИ?

— «У нашій раї» — це гостросоціальні фотографії та цитати з віршів Тараса Шевченка. І трактувати їх можна по-різному, особливо — і «за Україну», і «проти». Тому присутність куратора при створенні експозиції обов'язкова. Він тут, як знаменита кома в сакраментальній фразі «Стратити не можна помилувати», — наголошує Галина Скляренко.

На ситуацію з виставкою відреагував і легендарний фотограф Віктор Марущенко. На своїй сторінці у Фейсбукці він написав:

«Повністю підтримую Галину Скляренко. Я виставляюся за кордоном багато років (якщо точніше, з 1990 року), і завжди мене вражали пунктуальність у роботі та повага до автора з боку працівників західних галерей і музеїв. Ну і, природно, чесність і порядність у відносинах.

Досвід же співпраці з моїми співвітчизниками завжди був негативним, і тому ще років двадцять тому я дав собі слово: з «рідними» — ніяких спільних проектів. Історія, яку описує Галина, — чергове тому підтвердження».

На жаль, ситуація з «У нашій раї» може стати прецедентом для подальшої відмови провідних західних арт-інституцій від співпраці з українськими колегами. Обійдеться?

«Іліада» художника Равського

Алла ЧЕРДИНЦЕВА

Ахілл, Гектор, Патрокл та інші герої давньогрецького епосу — наші сучасники? Додайте те, що їхні подоби написані не без впливу (навіть більше, наслідуючи!) Караваджо.

Устоличній «Я Галереї» відкрилася виставка «Іліада» відомого львівського художника Євгена Равського. Про Гомера, Караваджо, «нових старих» та інше цікаве ми поговорили з ним особисто.

— Павло Гудімов розповів мені, що Ви відмовилися показувати свій проект раніше, у березні, щоб це не виглядало кон'юктурою. Це так?

— Проект задумувався і частково був реалізований у 2012 році. Торік більшу його частину ми представили у Львові. У березні 2014 були плани на Київ, але у країні саме відбувалися відомі події. Тому попросив відсунути надовго. Але в Павла я нічого не роблю вже три роки. І він сказав: «Уже нема куди відтягувати!» Отже, стартували зараз.

— Чому саме «Іліада»?

— Тому що це першопочаток! Література мала вирішальний вплив на західноєвропейське мистецтво. Живопис теж від початку будувався на літературі — були або міфологічні, або історичні сюжети. Гомер мене зацікавив ще й тому, що, на мою думку, Україні конче потрібні

герої. Як немає справжніх, то їх треба придумувати — на кшталт Рембо, який рятує світ. (Утім, зараз бачимо, що вигадувати нічого не потрібно).

— Зображення, які складають виставку, написані Вами без іронії?

— Так. Це моє трактування і мій погляд на «Іліаду» з позицій XXI століття. Хто саме зображений на картинах, не важливо. Упевнений, що Ахілла чи Гектора ми теж не впізнали би в масі обличчій військових під час Трої...

— Вашими моделями стали львівські художники та

інші творчі люди. Вважаєте, зараз «творці» є героями часу?

— Я малював своїх друзів, бо так робили митці у давнину. Шукали серед знайомих потрібні архетипи. Це робилося без іронії — були справжні театральні постановки, режисура... Ну, а якщо зображення нагадали вам «Бійцівський клуб»... Якщо забрати історичний фон, певно, так воно і є!

— Старі майстри мали свої секрети фарб та інше. Чи Ви намагалися і в цьому дотримуватися їхнього підходу?

— Я намагаюся дотримуватися старої технології малювання, наскільки це можна у наш час — з укладками, прорисовуванням. У мене та сама обмежена палітра: мінімум засобів і максимум виразності.

— Зараз у Києві справжня мода серед художників на «переосмислення» творчості великих попередників. Ваш інтерес до Караваджо із чим пов'язаний?

— Від початку я, як художник, відбувався через різні напрямки і стилі. Проте одним із основних був «нові дикі» (він виник у 1970-х рр. у Америці). Я намагався його заміксувати з Егоном Шиле, Клімтом. Встиг поробити перформанси — єдине, не займався відео. Зрештою, зрозумів, що все це є обмеженим: далі шляху немає, це дуже коротенька мова. Традиція старої школи є ширшою, складнішою, цікавішою. Засоби ніби ті ж самі, але межі вдосконалення відсутні. Тому почав вдосконалюватися. У 2004 році філософ і критик мистецтва Дональд Куспіт написав свою знамениту монографію «Кінець мистецтва». Я читав її польською. Автор окреслив поняття «нових старих». (2008 Куспіт робив відповідну виставку у Гданську). На щастя, Дональд не написав ніяких маніфестів — адже «нові старі» їх не потребують... У рамках цього напрямку я нарешті відчув себе цілком комфортно. А Караваджо я цікавився здавна. Навіть спеціально їздив Європою, вивчав його оригінали.

ХУДОЖНИК

Євген Равський

Народився 1966 року, живе і працює у Львові.

У 1984 році закінчив Республіканську художню школу імені Т. Шевченка у Києві.

Поєднання кількох творчих професій (художника, дизайнера, сценариста) вплинуло на живописну манеру Равського, сформовану в стилі «нових старих майстрів».

Роботи зберігаються у Львівській галереї мистецтв, Музеї сучасного образотворчого мистецтва та приватних колекціях України, США, Норвегії, Німеччини, Польщі, Естонії, Нідерландів.

редактор
Людмила ЧЕЧЕЛЬ

наше село

■ ЮЛЬВКА І ЮЛЬВЦІ

Село Юльвівка розташоване на правому березі річки Конки, яка впадає у Дніпро. Належить селище до Новоолександрівської сільської ради. Населення близько 600 жителів.

Відстань до сільської ради близько десяти кілометрів, до обласного центру – 25. А ось щоб дістатися до районного управління культури і туризму, яке знаходиться на Хортиці, треба проїхати через увесь індустріальний центр міста – це майже 45 кілометрів.

■ «ТВОГО НАРОДУ РЕМЕСЛО»

Так називається музей-вітальня, який організувала в бібліотеці Ольга Ковальчук разом із читачами. Одну з полиць прикрашають старовинні глечики, картини, аплікації.

Це дарунки та витвори рук вдячних читачів. На видноті надзвичайно цікавий і старовинний рушник. Йому вже далеко за сотню літ. Подарувала його читачка, вчителька-пенсіонерка Надія Миколаївна Світлик, якій ця реліквія дісталася від Василя Пирлика (1905 року народження).

■ КЛУБ «ЧАРІВНИЦЯ»

Працює у селі кілька років. Участь у ньому найбільшого беруть жінки. Основні питання – вирощування квітів, обмін кулінарними рецептами. До речі, село потопає у квітах.

■ ПЕРЕМОГИ

Христина Сума, з багатодітної родини, здобула нещодавно перше місце на фестивалі в конкурсі декоративно-прикладного мистецтва. Тепер дівчинка готується до відпочинку в таборі «Червона гвоздика», що в Одесі.

■ ГОРДІСТЬ СЕЛА

– родина Катерини Литвин. Катерина Миронівна, відмінник освіти і науки, заслужена вчителька України. Ще донедавна – директор навчально-виховного комплексу. Її педагогічний стаж понад 60 років. Вона вчителька трьох поколінь. А зі своїм чоловіком Олександром познайомилася в сільському клубі на танцях.

Дарунок від родини Олесея Гончара

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

В останні роки чисельність сільського населення різко скорочується. Молодь, залишаючи батьківську домівку, їде шукати заробітку та кращої долі в місто або за кордон.

Причина зникнення сіл та зменшення кількості населення в них – демографічна криза, старіння нації. Кмітливіші переїжджають у міста, вважаючи село безперспективним (через відсутність роботи, закриття лікарень, шкіл, закладів культури). За статистикою, щороку з мапи зникає кілька десятків сіл.

Не так часто сьогодні на стіл потрапляють листи з поштовим штемпелем і маркою. «Добридень! Років три тому ви були у нашому селі, писали про бібліотеку. Невдовзі після публікації поштарка принесла невеличкий пакунок. А в ньому – справжнісінький скарб! Коротка розповідь про нашу бібліотеку схвилювала читачів, дружину та доньку відомого письменника Олесея Гончара.

Валентина Данилівна та Людмила Олександрівна надіслали

до бібліотеки подарунок – щойно видану у видавництві «Веселка» книжку Олесея Гончара «Берегти світло в душі». Її перечитали вже майже всі жителі села.

З повагою, завідувачка бібліотеки Ольга Ковальчук.»

Цікаво, що змінилося за цей час? – запитую в Ольги Василівни:

– На жаль, майже нічого. Фонди так і не поповнюються, а читачі просять новинок. Важко з періодикою. Дещо передплачую за власний кошт. На допомогу приходять орендарі, дещо приносять жителі села. Та

й ремонт приміщення робимо своїми силами. Улітку ще можна жити, а ось взимку – холодно. Опалення у нас електричне, а на електроенергію також ліміт.

Та головне – зберегти цей осередок. Люди часом приходять не просто, щоб взяти книжку, їм хочеться поговорити, порадитися. А щосуботи я вирушаю в дорогу: відвідую боржників, які «зачиталися».

Пані Оля всім серцем і душею любить це степове місце на землі, насичене пахощами степових рослин, ароматом стиглих яблук. Любить літо з його

різнобарв'ям квітів. А, можливо, ще й тому, що народилася саме у розпал спекотної пори року – на Ольги.

Сюди свого часу приїхала з коханим. Як кажуть: «Куди голка, туди й нитка». Пощастило пані Ользі і з роботою. Власне, а що вибирати, коли професія вибрала її. Вона завжди була активною й комунікабельною. Спершу працювала в Будинку культури, а це вже ось два десятки літ завідую бібліотекою.

– У нашому маленькому селі не читають лише ті, хто тільки-но народився, – жартує пані Оля.

У бібліотеці справді затишно. Привертають увагу написи: «Про горду славу козаків», «Живе слово Кобзаря», «Для Вас, батьки і діти». Літературний календар нагадує про ювілейну дату чи просто про день народження улюбленого письменника.

Від редакції Друзі, якщо у вас на полиці є книжки, які ви давно прочитали, а сьогодні вони припали пилком, знайте – на них чекають у маленькому селі. Особливо тут раді будуть дитячій літературі. Адреса проста: сільська бібліотека, Юльвівка, Запорізький район, Запорізька область, 70434.

Рідний клуб Лариси Бикової

Ще одним культурним осередком села є сільський клуб. Господиня його – Лариса Бикова. За час роботи вона не тільки змогла зберегти його традиції, а й примножити надбане, створити куточок духовності й добра.

– Уже восьме покоління юльвівців відточують свою майстерність у народній творчості в стінах рідного клубу, – розповідає Лариса Іванівна. – Закладено його було ще у 1936 році, на місці звичайного маєтку. Спливали роки, змінювалися покоління, багато історичних подій відбувалося у державі, не оминали новоземлі і Юльвіку.

Та попри все – сільський клуб був і наразі залишається оберегом кожної сільської родини. Адже тут знаходять душевний відпочинок представники старшого покоління, переймають мудрість народної пісні, ху-

дожнього читання, прикладної творчості зовсім юні жителі.

Традицією клубу є тісний зв'язок поколінь, що виховує і об'єднує жителів села в одну велику родину. Багато зусиль пані Лариса прикладає для того, аби артистів з Юльвіки знали по всьому Запорізькому краю, творчі колективи представляють свої роботи на різноманітних регіональних конкурсах, виставках та фестивалях.

Клуб потребує капітального ремонту, взимку доводиться сидіти в холоднечі. Хоч і нелегко ведеється, в селі ніяке свято не проходить без її усмішки, теплового слова. Лариса Іванівна не омине жодного односельця: і з днем народження привітає, і про здоров'я потурбується. До речі, аби проїти медобстеження, треба їхати за 45 кілометрів, аж на Хортицю. Та Лариса Бикова запрошує лікарів, аби старі й малі могли прокон-

сультуватися у спеціалістів, бо вона ще й депутат Новоолександрівської сільської ради, добре знає проблеми свого села, адже, окрім духовності, юльвівцям дуже потрібно вирішити проблеми з водопостачанням, освітленням. Утім, односельці на адресу Лариси Іванівни теплих слів не шкодують.

Людмила ВОДОЛІЙ
Юльвівка, Запорізький район
Запорізької області

редактор
Аліна ОНОПА

ПОКУТТЯ

■ ... ДО СІЛЕЗІЇ

У Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського у рамках Міжнародного суспільно-мистецького проекту «Зустріч Одісея» відбулася друга завершальна частина відеоконференції «Гуцульське народне мистецтво: з Коломиї до Сілезії».

У тристоронній зустрічі взяли участь керівники музеїв: Коломиї – Ярослава Ткачук, Ополі (Польща) – Ярослав Галенза, а також завідувач відділу Етнографічного музею (Вроцлав, Польща) – Дорота Ясновська та наукові співробітники. Основною темою розмови стало традиційне і сучасне писанкство в музейних збірках. Учасники дискусії обмінювалися знаннями та досвідом, окреслювали проблеми й перспективи цього давнього виду мистецтва.

Польські колеги переглянули відеомайстер-клас із розпису писанок, ознайомилися з історією створення єдиного в світі Музею писанкового розпису та його діяльністю. Коломийські музейники у представлених польських колекціях побачили чимало українських писанок. Адже, як зазначила Ярослава Ткачук, колись, вирушаючи в інші країни, українці завжди брали з собою писанку як оберіг. Продовжила цю традицію і Катерина Бартон, українка з Поділля, яка вже п'ять років живе в Польщі й пише гуцульські писанки.

Оксана ЯСІНСЬКА

■ КОЛОМИЯ

Мисткиня українського походження, що проживає в Канаді, Марія Рипан 14 серпня у Музеї Гуцульщини та Покуття ознайомить відвідувачів із невідомими техніками бісероплетіння. Вона презентує проект «Прикрашайте Ваш світ бісером чи вишивкою: Зразки світової культури».

Авторка представить зразки бісероплетіння стародавніх народів, племен Пашту, вождів Зулу та сучасних українських, канадських і американських майстрів. Усі охочі матимуть змогу взяти участь у мультимедійній лекції та опанувати техніку виготовлення прикрас із бісеру «ндебелі», що походить з Африки.

«Святочні» прикраси

Ярослава ТКАЧУК

До кінця літа діє виставка прикрас у Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського.

Колекційна збірка оздоб (згарди, гердани, силянки, шелести, коралі, талари, чоловічі весільні букети, чільця, пряжки, чепраги, кільчики тощо) репрезентує Косівський, Верховинський, Вижицький та Рахівський райони Гуцульщини, а також Снятинський, Городенківський та Коломийський райони Покуття. Представлено понад 200 зразків прикрас, що охоплюють період XVIII–XXI століття.

Серед жіночих нашійних та нагрудних прикрас із металу на Гуцульщині популярністю користувалися шелести (намісто у вигляді ланцюжка з металевими кулеподібними підвісками). Побутували прикраси, які, окрім оберегової функції, мали ще й практичне призначення. До них належать пряжки, бовтиці для заплітання волосся, уплітки, гудзики, трясунки, бляшкі-облямівки для капелюхів.

Поширеними були і згарди – нанизані на металевий скручений дротик однотипні або різновидні хрести, які в комплексі з іншими прикрасами носили на шії поверх вишиваної сорочки.

Особливо коштовними є завезені з-за кордону «венетанські» або «писані пацьорки»,

які були мрією кожної жінки. Для їхнього виготовлення використовували сплави скла (смальту) різноманітних кольорів. Намісто з коралів завозили з Італії та Франції.

Як нашійна жіноча прикраса, найчастіше використовувалася стрічка з різнокольорового бісеру (силянка), яка щільно прилягала до шії. Найдавніші зразки цих виробів виготовлені способом нанизання – силяння, від чого й походить їхня назва.

Оригінальністю художнього вирішення відзначається чільце – жіноча весільна прикраса прямокутної форми, яка закривала чоло аж до брів із повислими на них дрібними металевими трикутними пластинками, званими в народі «дармовисами». Їх виготовляли з квадратних латунних пластинок, прикрашених карбованим орнаментом.

Окрему групу складають перні та обручки з латуні, бакунту

рованих молодому («кнезиви») його нареченою («кнігинив») перед весіллям.

Представлено традиційні покутські прикраси з бісеру, якими часто прикрашали чоловічі весільні капелюхи. Такими силянками чи герданами здебільшого була обгорнута ціла поверхня денка капелюха.

Весільна тематика прослідковується у жіночих головних уборах – вінках наречених, перемітках, хустках. Яскраво виділяється «пір'яний» вінок із села Великого Ключева, що на Коломийщині.

Давні гуцульські та покутські прикраси – взірці народної творчості та свідчення неординарних талантів карпатського народу. Усі експонати тісно пов'язані з обрядовим життям, звичаями та культурою гуцулів і покутян, котрі наділяли ці речі магичними властивостями.

Коломия

Унікальна знахідка

Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського поповнився новим експонатом – уламком скам'янілого стовбура гігантського хвойного дерева, вік якого приблизно 23–65 мільйонів років.

Зі спогадів першого директора Володимира Кобринського дізнаємося, що знахідка потрапила до музею ще у 30-х роках XX століття, коли її передав на зберігання невідомий чоловік. За його словами, уламок витягли з дна Прута.

Від науковця, доктора геолого-мінералогічних наук Володимира Індутного

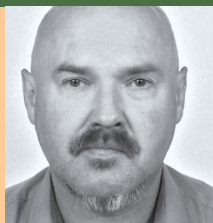
отримали експертний висновок уламка скам'янілого дерева. Він зазначив, що це палеоботанічна пам'ятка, й історично належить до палеогенового періоду.

За характером річних кілець, розташованих вздовж найбільшого виміру уламка, можна вирахувати приблизний розмір дерева в перетині, який перевищував два метри.

Процес скам'яніння був пов'язаним із поступовим заміщенням деревної клітковини аморфним кремнеземом – опалом. Рештки таких гігантських дерев досить рідкісні та цінні об'єкти для науки.

Ольга ПОЛЮК

редактор
Сергій БАХІН

ЕТНОСИ

■ ЛЬВІВ

Міжнародний фестиваль єврейської музики LvivKlez Fest вже вшосте у Львові. LvivKlez Fest – це спроба відродити втрачену єврейську музичну культуру і ту частину мультикультурності міста, що була вщент знищена в часи Другої світової війни. Як відомо, до 1941 року у Львові мешкало 150 тисяч євреїв, котрі переважно спілкувалися їдишем і створили величезну культурну спадщину. У 1944 році в місті залишилися серед живих лише кілька сотень євреїв, а із 40 синагог – лише одна.

Цього разу фест минає під лозунгом «Євреї за єдність України». Окрім музичної частини, де виступали представники багатьох країн, зокрема Великої Британії та Сполучених Штатів, були відкриті дві виставки – «Євреї, які прославили Львів» і «Образи єврейського кварталу».

На жаль, через загибель наших вояків на Сході організатори скасували запланований на останній день святковий гала-концерт на площі Ринок. Замість нього єврейські музиканти з усього світу виконували традиційні молитви, що виражають суспільне прагнення до миру.

■ З ІЗРАЇЛЮ

На запрошення Ізраїльського культурного центру та посольства в столиці України гостював один із найвідоміших хіп-хоперів південної держави Яков Шимоні (псевдонім його і гурту «Саблімінал»). Виступ відбувся у формі вечірки в одному зі столичних клубів. Окрім співака, на сцену виходив балет. Також серед присутніх розігрувалася путівка до Ізраїлю.

У своїй країні Шимоні доволі відома особистість у шоу-бізнесі: близько сорока його композицій вважаються шлягерами. Цікаво, що дружина виконавця – уродженка Києва, котра переїхала на землю обітовану ще в дитячому віці. На прес-конференції артист повідомив, що з часом планує привезти дітей до столиці України, аби вони змогли подивитися на місто, де народилася їхня мати.

Співак готовий і надати виступати в Україні, якщо його сюди запрошуватимуть. Навіть з українськими виконавцями у стилі хіп-хоп і реп. За його словами, він дуже любить співпрацювати з колегами з інших країн. Але наразі він не знає нікого з наших реперів і буде радий із ними познайомитися.

Під зіркою Давида за Україну

Сергій БАХІН

У становленні нашої держави у 1917–1920 роках брали участь і єврейські національні формування

Українську Народну Республіку (УНР) та Західноукраїнську Народну Республіку (ЗУНР) разом з українцями виборювали й представники інших національностей. Зокрема до боротьби за незалежність долучилася і єврейська громада (після українців) у ті часи в нашому краї.

Починаючи з 1917 року, чимала частина єврейства, що проживала в межах колишньої «смуги осілости», підтримала визвольну боротьбу українців за автономію, а згодом і незалежність, вбачаючи у самостійній Україні зникнення дореволюційної російської політики антисемітизму. Про це розповів на зустрічі з читачами історик та упорядник збірки «Під зіркою Давида. Єврейські національні формування в Україні в 1917–1920 роках» Ярослав Тинченко.

Згідно з дослідженням історика, єврейські організації Києва, Одеси, Катеринослава, Харкова та інших міст визнавали Центральну Раду єдиною законною владою на території дев'яти українських губерній. А Всеукраїнський з'їзд рабинів у 1918 році в Одесі навіть ухвалив рішення про накладання «херему» (прокляття) на тих євреїв, котрі підтримуватимуть «ворогів Української Народної Республіки».

Ті євреї, котрі прагнули створення власної держави у Палестині, часто ставали союзниками українців і навіть формували збройні загони. Чимало їх служило у лавах армії УНР, зокрема, старшинами були Віталій Абрамович, Ісаак Годін, Іуда Горovenко, Павло Гольдман, Іпполит Гофман, Єфим Гольдман-Соколов, Лев Апте та інші.

Найвідомішим був сотник Семен Самуїлович Якерсон, котрий походив з юдейської родини вінницьких міщан. Військову освіту здобув в Одесі, де закінчив артилерійське училище й отримав ранг прапорщика, добровільно вступив до Одеської гайдамацької бри-

гади військ Центральної Ради. Був учасником боїв з більшовиками на вулицях приморського міста, двічі поранений – у боях під польською Дубровицею і в Комаргороді у 1919-му. У післявоєнні роки мешкав у Польщі. Український поет Леонід Полтава присвятив сотнику Якерсону цілу поему, написану під враженням розповіді іншого старшини армії УНР – поета Євгена Маланюка.

МІФОЛОГІЗАЦІЯ ІСААКА БАБЕЛЯ

Найвідомішим єврейським загоном тих часів стала самооборона в Одесі, започаткована наприкінці 1917 року, коли за наказом Центральної Ради в місті роззброїли російські військові частини. Щоб запобігти погромам, до штабу Єврейської військової організації прибуло до сотні озброєних людей; очолили їх урядовець Хаскель Авербух і прапорщик Мойсей Дашевський.

Із часом зорганізувалася регулярна військова частина для боротьби з погромами. У її розпорядженні були кулемети, автомашини, а також телефонні апарати. За першим викликом до місця небезпеки вирушала машина з озброєними бійцями. Завдяки рішучим діям єврейських формувань вдалося уникнути погрому після захоплення міста більшовиками у 1918 році. Появі бойової дружини сприяла присутність в Одесі впливово-

го Палестинського комітету, що допомагав виїзду євреїв до землі обітованої – задля створення власної держави.

Після приходу австрійців єврейські частини роззброїли, проте за часів Директорії загін відновився. Протягом листопада 1918-го – березня 1919-го воєводи-євреї відбили чимало атак погромників як в Одесі, так і у віддалених містечках Херсонської та Подільської губерній. Після чергового захоплення міста більшовики почали вимагати, щоб дружина влилася до Червоної армії. Тоді командири вимушено оголосили про її розпуск... Цікаво, що всі заслуги загону письменник Ісаак Бабель приписав звичайній банді Мішки Япончика, з якою, в тому числі, й боролася єврейська дружина.

Чергова поява білогвардійців у Південній Пальмірі виявилася фатальною для Авербуха й Дашевського: першого заарештували і стратили, а другого вбили на околицях міста. У таких умовах лідери Палестинського комітету висунули вимогу генералу Денікіну, щоб усім охочим євреям дозволили переселитися на історичну батьківщину...

ГАЛИЦЬКИЙ КУРІНЬ У БЕРДИЧЕВІ

Євреї Галичини були втягнені в українсько-польське протистояння від його початку в листопаді 1918 року. Під час

вуличних боїв у Львові місцеві євреї створили самооборону. Захопивши місто, поляки вдерлися до єврейських кварталів, ліквідували самооборону та влаштували погром, звинувативши мешканців у позитивному ставленні до українців. Схожа ситуація трапилася і через півроку в Тернополі.

Ці події підштовхнули чимало євреїв вступати до Української галицької армії (УГА), а в Тернополі навіть створили Жидівський пробойовий курінь під орудою Соломона Ляйнберга у складі 1200 вояків. У липні 1919-го курінь прикривав від поляків відхід українців за Збруч. А за Збручем воював із більшовиками під Михальполем, де був захоплений увесь гарнізон, Прокурвом, Вінницею, Фастовом, Бердичевом. У Бердичеві до бійців ставилися дуже добре, а місцеве керівництво дозволило мобілізацію єврейської молоді.

Утім, внаслідок хвороб і бойових дій загін втратив дві третини складу і невдовзі був розформований. Частина бійців вирушила до Одеси, дізнавшись про тамтешню бойову дружину і Палестинський комітет. На березі Чорного моря об'єдналися єврейські активісти двох частин розірваної України.

Разом вони вирішили дістатися до землі обітованої, отримавши перед цим дозвіл від Денікіна. 26 листопада 1919 року пароплав «Руслан» із 650 пасажирами узяв курс на південь. Через два дні корабель привіз до Яффи колишніх вояків та еліту єврейського світу. Серед пасажирів були письменники Хаїм-Нахман Бялик, Рахель Блувштейн, ідеолог сіонізму Агад Га-Ам, мати майбутнього політика Іцхака Рабина Роза Коен... Саме ці люди стояли біля витоків держави Ізраїль через 30 років.

На фотознімку: командування жидівського пробойового куреня – самостійного оперативного військового підрозділу 1-го корпусу Української галицької армії. Сформований у червні 1919 року під час Чортківської офензиві з жидівської (Jewish) міліції Тернополя.

У центрі сидить командир – поручик Соломон Ляйнберг.

анонси

220-ЛЕТИЮ ОДЕССЫ ПОСВЯЩАЕТСЯ

XVIII КНИЖНАЯ ВЫСТАВКА-ЯРМАРКА

ЗЕЛЕНАЯ ВОЛНА 7-10 АВГУСТА 2014 ДЕРИБАСОВСКАЯ

В ПРОГРАММЕ *

- Мастер-классы и творческие встречи с писателями
- Презентации новых книг
- **Специальные тематические экспозиции и мероприятия, посвященные:**
 - **100-летию** одесской литературной школы «Юго-Запад»
 - **125-летию** одесской школы живописи ТЮРХ
 - **120-летию** со дня рождения И.Э. Бабеля
 - **125-летию** со дня рождения А.А. Ахматовой
 - **80-летнему юбилею** со дня рождения М.М. Жванецкого
- X Книжный конкурс «Искусство книги»
- XI Книжный конкурс «Одесса на книжных страницах»

II ОДЕССКИЙ КОРНЕЙЧУКОВСКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ДЕТСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

В ПРОГРАММЕ *

- Мастер-классы и творческие встречи с детскими писателями
- Презентации новых книг для детей
- Специальная экспозиция, посвященная 90-летию выхода в свет первого номера мега-популярного детского журнала «Мурзилка»
- **Финал III Конкурса детского цифрового рисунка «iParus»**
- **Награждение победителей:**
 - II Конкурса на лучшее произведение для детей «Корнейчуковская премия»
 - III Детского литературного конкурса «Море талантов»

* в программе возможны изменения

ПРИ ПОДДЕРЖКЕ

Государственного комитета телевидения и радиовещания Украины
Украинской Ассоциации издателей и книгораспространителей
Одесского областного совета
Одесского городского совета

СООРГАНИЗАТОР
КОНКУРСА «IPARUS»

ЦИТРУС
гаджеты та аксесуари

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПАРТНЕР
КОНКУРСА «IPARUS»

МЕДИА-ПАРТНЕР

культура

УГОЩАЕТ

ФРАНЗОЛЬ
ОДЕССКОЕ КАФЕ

ОРГАНИЗАТОРЫ

+38 (048) 777-60-68
in@expodessa.od.ua
www.expodessa.od.ua

ОГОЛОШЕННЯ

Міністерство культури
України

ДП «Національне газетно-
журнальне видавництво»
ПРОПОНУЄ:

Повний PR- супровід фестивалів

громадських
ініціатив та акцій,
вернісажів і виставок

● Медіа та
інформаційне
партнерство

● Організація прес-
конференцій
та прес-турів

● Дизайн і верстка, підготовка
до друку листівок, каталогів,
збірників тез, книг і
періодичних видань

● Поліграфічні послуги:
друк від візитки
до подарункового
фотоальбому

● Фотозйомка –
репортажна, студійна

● Реклама в загально-
українських та
регіональних ЗМІ

03040, м. Київ,
вул. Васильківська, 1
Тел.: (044) 498-23-64
(098) 335-99-94

ОГОЛОШЕННЯ

Міністерство культури
України оголошує конкурсний
відбір на заміщення посади
генерального підприємства
«Харківський державний цирк імені
Ф. Д. Яшинова»

Кваліфікаційні вимоги. Повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи в галузі культури на посадах керівників нижчого рівня – не менше 5 років.

Повинен знати: чинне законодавство в галузі культури та мистецтва; основи трудового законодавства України; чинні нормативні акти, що регулюють творчо-виробничу і господарсько-фінансову діяльність підприємства; постанови та рішення Кабінету Міністрів, Міністерства культури України, органів місцевого самовряду-

вання в галузі культури; економіку, організацію, основи та специфіку театральньо-видовищного (циркового) виробництва; сучасні методи господарювання та управління; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Завдання та обов'язки генерального директора. Здійснює оперативне керівництво діяльністю підприємства.

Забезпечує розроблення та виконання виробничо-творчих і фінансових планів, що направлені на формування та забезпечення потреб населення у цирковому мистецтві, соціальний розвиток колективу. Діє від імені підприємства.

Представляє його інтереси в державних, кооперативних, комерційних підприємствах і установах, громадських організаціях, судових та арбітражних органах.

Відкриває у банках рахунки. Користується правом розпорядження коштами.

Видає, приймає до платежів зобов'язання. У межах своєї компетенції видає накази та інші акти, дає вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів та працівників. Укладає угоди та контракти.

Визначає загальну чисельність працівників, структуру та штати, посадові обов'язки та посадові оклади працівників.

Вживає заходів щодо морального стимулювання працівників, накладає дисциплінарні стягнення. Забезпечує ефективне використання і зберігання закріпленого за підприємством майна.

Організовує весь комплекс робіт із прокату циркових вистав. Вживає заходів щодо забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами, найкращого використання знань та досвіду працівників, створення безпечних і сприятливих умов праці.

Забезпечує розроблення, укладання і виконання колективного договору.

Вирішує всі питання в межах наданих йому прав, доручає виконання окремих організаційно-господарських функцій іншим посадовим особам: заступникам директора, керівникам функціональних підрозділів підприємства.

Забезпечує додержання законності, активне використання правових засобів удосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни та обліку.

Претендент повинен надати:

– заяву про участь у конкурсному відборі на заміщення посади генерального директора Державного підприємства «Харківський державний цирк імені Ф. Д. Яшинова»;

– належним чином завірених копій документа, що посвідчує особу, витяг із трудової книжки, копію документа про повну вищу освіту за відповідною спеціальністю;

– заповнений аркуш обліку кадрів;

– інформацію про досвід успішної роботи з управління підприємством;

– довідку про стан здоров'я;

– довідку про відсутність судимості;

– рекомендації та інші документи на свій розсуд.

Відповідальність за достовірність документів несе претендент.

Документи від претендентів на посаду приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення в газеті «Культура і життя» на адресу:

Міністерство культури України
Департамент мистецтв та навчальних закладів
вул. І. Франка, 19
м. Київ, 01601.

ОГОЛОШЕННЯ

На виконання Закону України від 01.07.2014 року № 1546-VII «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про державні нагороди України», Міністерство культури України оголошує Всеукраїнський конкурс на кращий ескіз знака ордена Героїв Небесної сотні.

Термін проведення конкурсу: із 23 до 28 липня 2014 року.

Для участі у конкурсі необхідно буде подати:

а) якщо матеріали надсилаються звичайною поштою:

– заява, у якій зазначаються відомості про автора(ів) ескізу знака ордена, а також інформація про те, що надані на Конкурс ескізи знака ордена не порушують права інтелектуальної власності третіх осіб;

– графічне кольорове зображення знака ордена в натуральну величину і в збільшеному розмірі (до 150 мм за висотою) на аркуші високоякісного паперу формату А-4;

– у верхньому правому куті аркуша позначається девіз у вигляді шестизначного числа;

– компакт-диск з растровим (у форматі jpeg, роздільна здатність не нижче 400 dpi) та векторним (у форматах eps, ai або cdr) зображенням знака ордена, його мініатюри, планки та розетки (пояснення у форматі MS Word розширення doc, rtf, версія від 97 і вище);

– пояснювальна записка (обсягом до однієї сторінки) з тлумаченням кольорів, зображень та написів, застосованих під час розробки ескізу знака ордена;

– заклеєний конверт формату С6 з позначенням на ньому девізом у вигляді шестизначного числа;

– у конверт має бути вміщена довідка з такою інформацією: прізвища, імена, по батькові, місця проживання виконавців, номери контактних телефонів, відсотковий розподіл премії (за наявності колективу виконавців).

б) якщо матеріали надсилаються електронною поштою:

– заява, у якій зазначаються відомості про автора(ів) ескізу знака ордена, а також інформація про те, що надані на Конкурс ескізи знака ордена не порушують права інтелектуальної власності третіх осіб (у форматі MS Word розширення doc, rtf, версія від 97 і вище);

– графічне кольорове зображення знака ордена в натураль-

ну величину і в збільшеному розмірі (до 150 мм за висотою) на форматі А-4, у верхньому правому куті аркуша позначається девіз у вигляді шестизначного числа (у форматі pdf);

– файли з растровим (у форматі jpeg, роздільна здатність не нижче 400 dpi) та векторним (у форматах eps, ai або cdr) зображенням знака ордена, його мініатюри, планки та розетки;

– пояснювальна записка (обсягом до однієї сторінки) з тлумаченням кольорів, зображень та написів, застосованих під час розробки ескізу знака ордена (у форматі MS Word розширення doc, rtf, версія від 97 і вище);

– текстовий файл з такою інформацією: прізвища, імена, по батькові, місця проживання виконавців, номери контактних телефонів, відсотковий розподіл премії (за наявності колективу виконавців) (у форматі MS Word розширення doc, rtf, версія від 97 і вище);

– скан з 1, 2 та 11 сторінок паспортів виконавців (у форматі jpeg).

Критерії відбору ескізів знака ордена:

– відповідність фалеристичним вимогам;

– оригінальність;

– функціональність.

Детальну інформацію можна отримати на офіційному сайті Мінкультури в рубриці «Новини» та за тел. 234-63-88.

Ігор Гирич
Київ XIX–XXI ст.
Путівник

Книжку можна
придбати
у видавництві
за адресою:
вул. Васильківська, 1
(ст. м. «Голосіївська»)
Довідки за тел.:
(044) 498-23-64,
(050) 310-56-63

ОГОЛОШЕННЯ

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

оголошує конкурс із визначення культурно-мистецьких програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка (далі – програм) за рахунок коштів державного бюджету.

Проведення конкурсу передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка».

Термін «інститути громадянського суспільства» означає громадські об'єднання із статусом юридичної особи та творчі спілки, які згідно із законодавством мають право на отримання фінансової підтримки за рахунок бюджетних коштів.

До участі в конкурсі допускаються громадські організації та творчі спілки (крім національних творчих спілок та їх регіональних осередків), які є **юридичними особами, зареєстровані в установленому порядку не пізніше ніж за два роки до оголошення конкурсу та мають всеукраїнський статус.**

Цілі та пріоритетні завдання, на реалізацію яких повинні спрямовуватися програми (проекти, заходи), що можуть бути подані для участі в конкурсі, перелік видів діяльності, що можуть бути підтримані в межах конкурсу, їх цільова аудиторія, а також граничний обсяг фінансування за рахунок бюджетних коштів

1. Ціль – відтворення культури національних меншин (КПКВК 1801260)

Пріоритетні завдання:

- збереження та розвиток культурного розмаїття в Україні;
- задоволення культурних, мовних, інформаційних потреб національних меншин в Україні, формування толерантності в українському суспільстві.

Види діяльності:

- проведення міжнародних, всеукраїнських, форумів, асамблей, конгресів, культурологічних та культурно-мистецьких акцій, свят, конкурсів, оглядів, фестивалів, виставок;
- проведення семінарів, конференцій, засідань за «круглим столом» із питань етнопольного розвитку національних меншин (крім заходів, тематика яких торкається відзначення пам'ятних та історичних дат, ювілеїв підприємств, установ та організацій, а також ювілеїв і вшанування пам'яті видатних осіб та інших подій, друкування продукції, не пов'язаної

з виконанням завдань і функцій органів державної влади та інших державних органів – відповідно до пункту 20 Заходів щодо економного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 2014 року № 65).

Цільова аудиторія – члени національно-культурних товариств, представники національних меншин, громадськість.

Граничний обсяг фінансування за рахунок бюджетних коштів програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, становить 50 відсотків від загальної суми кошторису витрат на реалізацію програм (проектів, заходів) та не може перевищувати 25 тис. грн. Інститут громадянського суспільства, визнаний переможцем конкурсу, бере участь у співфінансуванні програми (проекту, заходу) в розмірі не менше ніж 50 відсотків необхідного обсягу фінансування.

2. Ціль – реалізація Європейської хартії регіональних мов або мов меншин (КПКВК 1801260)

Пріоритетне завдання – здійснення заходів, спрямованих на реалізацію в Україні положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин в межах, визначених Законом України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин».

Види діяльності:

- організація та проведення міжнародних, всеукраїнських конкурсів, олімпіад на краще знання регіональних мов або мов меншин (у тому числі мов національних меншин);
- організація та проведення культурно-мистецьких акцій, конференцій, симпозіумів, семінарів з питань функціонування та розвитку регіональних мов або мов меншин (у тому числі мов національних меншин);
- видання посібників, словників, розмовників, довідників з регіональних мов або мов меншин (у тому числі мов національних меншин), програм, планів, науково-методичних видань для недільних шкіл;
- видання друкованих засобів масової інформації, що виходять регіональними мовами або мовами меншин (у тому числі мовами національних меншин), крім тих, співзасновником яких є Мінкультури України.

Цільова аудиторія – діти, молодь, викладачі, члени національно-культурних товариств, громадськість.

Граничний обсяг фінансування за рахунок бюджетних коштів програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, становить 50 відсотків від загальної суми кошторису витрат на

реалізацію програм (проектів, заходів) та не може перевищувати 100 тис. грн. Інститут громадянського суспільства, визнаний переможцем конкурсу, бере участь у співфінансуванні програми (проекту, заходу) в розмірі не менше ніж 50 відсотків необхідного обсягу фінансування.

3. Ціль – підтримка творчої обдарованих дітей та молоді (КПКВК 1801170)

Пріоритетні завдання:

- здійснення заходів, спрямованих на розвиток сучасних форм молодіжного естрадного мистецтва шляхом виявлення та підтримки яскравих творчих особистостей і їх залучення до цього процесу;
- патріотичне, духовне виховання молоді та дітей, формування їх національної свідомості, творчий розвиток та інтелектуальне самовдосконалення;
- сприяння формуванню у дітей та молоді свідомого ставлення до власного здоров'я й усвідомлення особистої відповідальності за можливі наслідки безпечної поведінки.

Види діяльності:

- проведення фестивалів, конкурсів, культурно-мистецьких акцій, оглядів, концертів, конференцій, семінарів.

Цільова аудиторія – діти, молодь.

Граничний обсяг фінансування за рахунок бюджетних коштів програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, становить 50 відсотків від загальної суми кошторису витрат на реалізацію програм (проектів, заходів) та не може перевищувати 25 тис. грн. Інститут громадянського суспільства, визнаний переможцем конкурсу, бере участь у співфінансуванні програми (проекту, заходу) в розмірі не менше ніж 50 відсотків необхідного обсягу фінансування.

4. Ціль – налагодження суспільного діалогу засобами мистецтва, обміну творчим досвідом між митцями різних регіонів України, сприяння розвитку інноваційних та сучасних тенденцій мистецтва і культури на території України (КПКВК 1801170)

Пріоритетне завдання – здійснення заходів із розвитку інноваційних та сучасних тенденцій мистецтва і культури на території України.

Види діяльності:

- проведення фестивалів, конкурсів, культурно-мистецьких акцій, оглядів, концертів, конференцій, семінарів.

Цільова аудиторія – громадськість.

Граничний обсяг фінансування за рахунок бюджетних коштів програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, становить 75 відсотків від загальної суми кошторису витрат на реалізацію програм (проектів, заходів) та не може перевищувати 100 тис. грн. Інститут громадянського суспільства, визнаний переможцем кон-

курсу, бере участь у співфінансуванні програми (проекту, заходу) в розмірі не менше ніж 25 відсотків необхідного обсягу фінансування.

5. Ціль – збереження історико-культурної та архітектурної спадщини (КПКВК 1801490)

Пріоритетне завдання – здійснення заходів з охорони культурної спадщини.

Види діяльності:

- проведення заходів із впорядкування об'єктів культурної спадщини;
- проведення заходів із популяризації пам'яток культурної спадщини;
- проведення науково-дослідних пам'яток охоронних заходів, науково-практичних конференцій, читань та зібрань громадськості.

Цільова аудиторія – громадськість, творча інтелігенція, фахівці у сфері культури.

Граничний обсяг фінансування за рахунок бюджетних коштів програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, становить 75 відсотків від загальної суми кошторису витрат на реалізацію програм (проектів, заходів) та не може перевищувати 100 тис. грн. Інститут громадянського суспільства, визнаний переможцем конкурсу, бере участь у співфінансуванні програми (проекту, заходу) в розмірі не менше ніж 25 відсотків необхідного обсягу фінансування.

КОНКУРСНА ДОКУМЕНТАЦІЯ з вимогами до підготовки інститутами громадянського суспільства конкурсних пропозицій

I. Вимоги до конкурсної документації

1. Конкурсна пропозиція може подаватися інститутом громадянського суспільства, зареєстрована в установленому порядку не пізніше ніж за два роки до оголошення конкурсу та має всеукраїнський статус.

Термін «інститут громадянського суспільства» в цих Вимогах означає громадські об'єднання зі статусом юридичної особи та творчі спілки, які згідно із законодавством мають право на отримання фінансової підтримки за рахунок бюджетних коштів.

Внесок для виконання програми (реалізації проекту, заходу) може здійснюватися переможцем конкурсу у вигляді матеріальних чи нематеріальних ресурсів, у тому числі, як оплата вартості приміщення, техніки, обладнання. Інститут громадянського суспільства може подавати на конкурс кілька конкурсних пропозицій.

2. Конкурсна пропозиція подається у друкованій формі. Крім того, конкурсна пропозиція в частині документів, зазначених у підпунктах 1, 5 та 7 пункту 3 цього розділу, направляється на електронну адресу: serbia_08@inbox.ru. Подана конкурсна пропозиція не повертається учасникові конкурсу.

3. Для участі у конкурсі інституту громадянського суспільства подають конкурсну документацію, яка має

бути складеною державною мовою і містити:

1) заяву про участь у конкурсі, складену за встановленою формою (додаток 1), із зазначенням найменування інституту громадянського суспільства та назви програми (проекту, заходу) за підписом керівника або уповноваженої особи інституту громадянського суспільства, скріпленим його печаткою (за її наявності) (оригінал і три копії);

2) копію статуту (положення) інституту громадянського суспільства, завірену в установленому законодавством порядку;

3) копію рішення органу державної податкової служби про включення інституту громадянського суспільства до Реєстру неприбуткових установ та організацій;

4) копію податкового звіту інституту громадянського суспільства за попередні два роки;

5) оригінал і три копії опису та кошторису витрат, необхідних для виконання програми (реалізації проекту, заходу), складені за встановленою формою (додаток 2). Опис програми (проекту, заходу) повинен містити мету і завдання, план виконання із зазначенням строків та відповідальних виконавців на кожному етапі, очікувані результати та конкретні результативні показники виконання програми (реалізації проекту, заходу), інформацію про цільову аудиторію, залучені до виконання програми (реалізації проекту, заходу) інші інститути громадянського суспільства, способи інформування громадськості про хід виконання програми (реалізації проекту, заходу), детальний розрахунок витрат та джерела фінансування;

6) листи підтвердження від інших інститутів громадянського суспільства, залучених до виконання програми (реалізації проекту, заходу);

7) інформацію про діяльність інституту громадянського суспільства, зокрема про досвід виконання програм (реалізації проектів, заходів) протягом останніх двох років за рахунок бюджетних коштів та інших джерел фінансування, джерела фінансування інституту громадянського суспільства, його матеріально-технічну базу та кадрове забезпечення (оригінал і три копії).

Усі документи, перераховані в пункті 3 цього розділу, та окремо їхні копії мають бути пронумеровані, прошнуровані, підписані керівником або уповноваженою особою інституту громадянського суспільства та скріплені її печаткою (за наявності).

II. Умови подання конкурсної документації

1. Інститути громадянського суспільства не допускаються до участі в конкурсі у разі, коли:

- документи, що входять до складу конкурсної пропозиції, містять недостовірну інформацію про інститут громадянського суспільства;

ОГОЛОШЕННЯ

– інститут громадянського суспільства не відповідає вимогам абзацу першого пункту 1 розділу I цих Вимог;
 – інститут громадянського суспільства відмовився від участі в конкурсній шляхом надсилання організаторові офіційного листа;
 – інститут громадянського суспільства перебуває у стадії припинення;
 – конкурсну пропозицію подано після закінчення встановленого строку, не в повному обсязі або з порушенням вимог пункту 3 розділу I цих Вимог;
 – культурно-мистецька програма (проект, захід), зазначені у конкурсній пропозиції, не відповідають загальнодержавному та/або відповідному адміністративно-територіальному рівню виконання (реалізації);
 – передбачена конкурсною пропозицією діяльність спрямовується на підтримку політичних партій;
 – встановлено факт порушення інститутом громадянського суспільства вимог бюджетного законодавства у попередньому бюджетному періоді.
 2. Конкурс проводиться у два етапи. На першому етапі конкурсна комісія

розглядає конкурсні пропозиції щодо їх відповідності вимогам пунктів 1, 3 розділу I цих Вимог та пункту 1 цього розділу.
 Конкурсна комісія у разі потреби може прийняти рішення про проведення перевірки достовірності інформації, наведеної в конкурсній пропозиції. Перевірка проводиться відповідно до Порядку проведення конкурсною комісією Міністерства культури України перевірки достовірності інформації, наведеної в конкурсній пропозиції, що подається громадською організацією, творчою спілкою, затвердженого наказом Мінкультури України від 07 травня 2012 року № 459, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 травня 2012 року за № 824/21136.
 За результатами розгляду конкурсних пропозицій та перевірки достовірності інформації, наведеної в конкурсній пропозиції (у разі потреби), конкурсна комісія визначає конкурсні пропозиції, які допускаються для участі у другому етапі конкурсу.
 3. Конкурсна комісія оцінює конкурсні пропозиції за такими критеріями:

– відповідність визначеним у конкурсній документації цілям та пріоритетним завданням;
 – відповідність запланованих заходів програми (проекту, заходу) поставленій меті програми (проекту, заходу);
 – очікувана результативність програми (проекту, заходу), у тому числі наявність конкретних результативних показників виконання програми;
 – рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення, необхідного для виконання програми (реалізації проекту, заходу), досвід провадження діяльності у відповідній сфері;
 – наявність можливості продовження виконання програми (реалізації проекту, заходу) або здійснення подібних заходів після припинення фінансування за рахунок бюджетних коштів.
 4. Реєстрація подання конкурсної пропозиції інститутами громадянського суспільства ведеться відповідальним секретарем конкурсної комісії в окремому журналі. Для підтвердження надходження конкурсної пропозиції інституту громадянського суспільства видається довідка із за-

значенням дати (час зазначається у разі безпосереднього подання документів відповідальному секретарю конкурсної комісії) надходження конкурсної пропозиції.
 5. Використання та обробка персональних даних здійснюються відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».
III. Терміни подання документів. Адреса, за якою приймається конкурсна пропозиція
 Конкурсна пропозиція приймається до 9 серпня 2014 року щоденно, крім суботи, неділі та святкових днів, з 10.00 до 17.00, за адресою: м. Київ, вул. Прорізна, 15, к. 11, Департамент у справах релігій та національностей Міністерства культури України або може бути надіслана на поштову адресу Міністерства культури України: 01601, м. Київ, вул. І. Франка, 19 з приміткою «На конкурс культурно-мистецьких програм». Телефон для довідок: (044) 279–37–97 (контактна особа – Сербіна Єлизавета Андріївна).
 Форми документів: заява на участь у конкурсі, опис та кошторис витрат, необхідних для виконання культурно-

мистецької програми (проекту, заходу), розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства культури України <http://www.mincult.gov.ua>
 Реєстрація подання конкурсної пропозиції інститутами громадянського суспільства ведеться відповідальним секретарем конкурсної комісії в окремому журналі. Для підтвердження надходження конкурсної пропозиції, інституту громадянського суспільства видається довідка із зазначенням дати надходження конкурсної пропозиції.
IV. Строки проведення конкурсу та термін оголошення переможців
 Конкурс проводиться з 11 до 22 серпня 2014 року. Рішення конкурсної комісії про визначення переможців конкурсу доводиться до відома інститутів громадянського суспільства – учасників конкурсу у триденний строк від дати його прийняття та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Міністерства культури України <http://www.mincult.gov.ua> та на урядовому веб-сайті «Громадянське суспільство і влада».

*Додаток 1
до Вимог до конкурсної документації, умов її подання
(підпункт 1 пункту 3 розділу I)*

Дата реєстрації заяви
 Реєстраційний номер
 Підпис відповідального секретаря конкурсної комісії

ЗАЯВА

на участь у конкурсі з визначення культурно-мистецьких програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, які мають всеукраїнський статус, для виконання (реалізації) яких надається фінансована підтримка за рахунок коштів державного бюджету у 2014 році

Найменування інституту громадянського суспільства	
Назва програми (проекту, заходу)	

Пріоритетне завдання, на розв'язання якого спрямовано програму (проект, захід)	
Загальна сума кошторису витрат на здійснення програми (проекту, заходу) (словами)	
Очікувана дата отримання фінансування від Мінкультури України (зазначити бажану дату надходження коштів на рахунок організації-виконавця)	
Термін реалізації програми (проекту, заходу)	
Прізвище та ім'я керівника інституту громадянського суспільства, поштова адреса інституту громадянського суспільства, телефон, факс, e-mail	
Прізвище, ім'я та посада керівника програми (проекту, заходу), поштова адреса, телефон, факс, e-mail	

Керівник або уповноважена особа інституту громадянського суспільства _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Дата _____

*Додаток 2
до Вимог до конкурсної документації, умов її подання
(підпункт 5 пункту 3 розділу I)*

Опис та кошторис витрат, необхідних для виконання культурно-мистецької програми (проекту, заходу)

Загальні відомості

Повна назва культурно-мистецької програми (проекту, заходу) _____
 Найменування інституту громадянського суспільства _____
 Поштова адреса інституту громадянського суспільства, телефон, факс, e-mail _____
 П.І.Б. керівника інституту громадянського суспільства _____
 Банківські реквізити учасника конкурсу _____
 П.І.Б. керівника культурно-мистецької програми (проекту, заходу), місце роботи, посада, контактні телефони _____

Досвід роботи інституту громадянського суспільства (стисло перерахуйте культурно-мистецькі програми (проекти, заходи), що були здійснені інститутом громадянського суспільства останнім часом) _____
 Ресурси інституту громадянського суспільства (перерахуйте, якими ресурсами для виконання культурно-мистецької програми (проекту, заходу) володіє інститут громадянського суспільства: яке приміщення належить інституту громадянського суспільства, склад і кількість працівників, яким устаткуванням володіє інститут громадянського суспільства тощо. Вкажіть, які ресурси ви привернете з інших джерел для реалізації культурно-мистецької програми (проекту, заходу) _____

Ресурси	Перелік	Спосіб використання у програмі (проекті, заході)
Матеріальні		
Технічні		
Інформаційні		
Людські		
Фінансові		

ОГОЛОШЕННЯ

Опис культурно-мистецької програми (проекту, заходу)

Місце проведення та строк реалізації культурно-мистецької програми (проекту, заходу) _____

Пріоритетне завдання, на розв'язання якого спрямовано культурно-мистецьку програму (проект, захід) _____

Актуальність культурно-мистецької програми (проекту, заходу), обґрунтування необхідності її реалізації, в чому полягає новизна, інноваційність _____

Цільова аудиторія, на яку спрямовано культурно-мистецьку програму (проект, захід) (опишіть, на кого конкретно направлена програма (проект, захід), яку групу населення вони представляють, кількість осіб, яких планується охопити програмою (проектом, заходом) _____

Очікувані результати та конкретні результативні показники виконання культурно-мистецької програми (проекту, заходу). (Необхідно зазначити очікувані результати від реалізації культурно-мистецької програми (проекту, заходу), кількісні та якісні показники, які будуть свідчити про успішність культурно-мистецької програми (проекту, заходу)) _____

План виконання культурно-мистецької програми (реалізації проекту, заходу)

Етапи реалізації програми (проекту, заходу)	Опис заходів для здійснення етапу	Строк реалізації етапу, місце проведення	Очікувані результати	Відповідальний виконавець на кожному етапі (прізвище та ініціали, посада)

Способи інформування громадськості про хід та результати виконання культурно-мистецької програми (реалізації проекту, заходу) _____

Як буде продовжуватися виконання культурно-мистецької програми (проекту, заходу) після припинення державного фінансування програми _____

Залучення до виконання культурно-мистецької програми (реалізації проекту, заходу) інших інститутів громадянського суспільства

Найменування інституту громадянського суспільства	П.І.Б. та посада відповідальної особи	Контактний телефон	Діяльність по програмі (проекту, заходу)

Джерела фінансування (тис. грн)

Загальна сума кошторису витрат	
Очікуване фінансування від Мінкультури України	
З яких джерел і яку частину коштів очікуєте отримати для виконання програми (проекту, заходу)	
Внесок учасника конкурсу	

Кошторис витрат на виконання програми (проекту, заходу) (починати з нового аркуша, зазначити лише ті витрати, які потрібні для виконання програми (проекту, заходу))

Назва статті витрат на виконання програми (проекту, заходу)	Розрахунок витрат	Сума фінансування від Мінкультури України (тис. грн)	Сума коштів з інших джерел (тис. грн)	Власний внесок інституту громадянського суспільства (тис. грн)	Загальна сума коштів на виконання програми (проекту, заходу) (тис. грн)
Витрати на проїзд, проживання, харчування учасників заходу					
Відрядження					
Оренда місць проведення заходу					
Транспортні послуги					
Оренда обладнання, оргтехніки					
Прокат костюмів, одягу					
Витрати на обслуговування та експлуатацію обладнання					
Художнє оформлення місць проведення заходу					
Послуги зв'язку					
Інформаційні послуги					
Канцелярські витрати					
Призи, сувеніри					
Представницькі витрати					
Інші витрати					
Всього витрат					

Обґрунтування кількості товарів (робіт, послуг) з урахуванням чинних цін (тарифів), особливостей програми та принципу економного витрачання бюджетних коштів, а також максимальної ефективності їх використання _____

Інші матеріали (за наявності), які засвідчують спроможність виконати програму (проект, захід) (газетні публікації, нагородні дипломи тощо).

Керівник або уповноважена особа інституту громадянського суспільства

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Дата _____

■ БЕЗОПЛАТНЕ ОГОЛОШЕННЯ

Умови для публікації безоплатних оголошень у тижневику «Культура і життя»

1. Подача оголошення будь-яким передбаченим для цього способом вважається письмовою згодою фізичної особи на обробку її персональних даних та їхню публікацію у відповідних межах.

2. Безоплатно приймаються приватні оголошення на теми, пов'язані з культурою (приватні уроки музики, вокалу, подарую книжку, картину, шукаю роботу в театрі, продаю музичний інструмент, приймаю замовлення на виготовлення народного одягу тощо).

3. Подана інформація друкується українською та російською мовами.

4. Безоплатні оголошення приймаються на вирізаних із газети купонах та

– надісланих поштою;

– по телефону/факсу +38 (44) 498 23 64;

– за допомогою СМС-повідомлень на номер телефону +38 (067) 394–97–21 згідно з формою купона;

– в редакції газети: Україна 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1;

– через електронну пошту згідно з формою купона nvu.kultura.sale@gmail.com.

5. На одному купоні можна замовити публікацію лише одного приватного оголошення.

6. Безоплатне оголошення публікується протягом двох тижнів із часу його отримання.

7. Кількість безоплатних оголошень від однієї фізичної особи не може перевищувати трьох за місяць.

8. Текст оголошення повинен починатися з предмета оголошення.

9. Оголошення про загублені документи приймаються лише в редакції.

10. Редакція залишає за собою право редакторських правок у поданому оголошенні. Інформація, яка не відповідає зазначеним умовам, НЕ ПУБЛІКУЄТЬСЯ.

11. Обсяг оголошення – до 25 слів.

12. Претензії з приводу затримки чи втрати оголошень, відправлених поштою, редакція не приймає.

13. Оголошення, подані для газети, надалі дублюватимуться на порталі uaculture.com.

14. Редакція може змінювати вимоги щодо змісту та умов публікації оголошень.

15. У випадку виявлення недобросовісної інформації (подання оголошення на чужі номери телефонів або адреси) редакція передає відповідні матеріали для розслідування правоохоронним органам.

Редакція застерігає: відповідальність за інформацію в оголошеннях несуть їх подавачі, зміст поданого оголошення повинен відповідати вимогам чинного законодавства та нормам моралі.

Безоплатне оголошення

Текст оголошення _____

Телефон _____

ПІБ _____

Адреса _____

Підпис _____

ПІСЛЯМОВА

РЕДАКЦІЙНЕ ЛИСТУВАННЯ

Генеральному директору ДП Національного газетно-журнального видавництва Ратушному Р. Я. Шановний Романе Ярославовичу!

Від імені ректорату, Вченої Ради, колективу Національної музичної академії імені П. І. Чайковського уповноважений висловити обурення з приводу опублікованих матеріалів Є. Басалаєвої в друкованому органі, який підпорядкований Міністерству культури України.

Претендуючи на «журналістське розслідування», редакція, натомість, навела факти, що не відповідають дійсності і є такими, що спрямовані на дискредитацію провідного навчального музичного закладу України.

Поява матеріалу Є. Басалаєвої є, по суті, продовженням її тривалого службового конфлікту, пов'язаного з метою будь-що залишитися на посаді завідувача кафедри камерного ансамблю після завершення контракту. Працюючи в НМАУ ім. П. І. Чайковського тільки за сумісництвом, Є. Басалаєва двічі (шляхом таємного голосування) не була переобрана Вченою Радою. З мого боку Євгенії Олександрівні була висловлена пропозиція залишитися працювати в Академії в якості педагога. Проте її влаштував тільки статус завідувача кафедри. Рішення кафедри і Вченої Ради вона почала оскаржувати в судовому порядку. Але Оболонський районний суд і Апеляційний суд міста Києва відмовили у задоволенні позовних вимог Є. Басалаєвої в повному обсязі.

Нині вона намагається перенести особистий конфлікт на шпальти газети «Культура і життя». Прикро, що редакція, скориставшись моєю відсутністю, надрукувала інформацію про мою, начебто, відмову надати матеріал, де викладена позиція колективу НМАУ ім. П. І. Чайковського, хоча відповідь Академії була передана Міністру культури України 02.07.14 (вхідний лист №4012/0/5-14). Натомість, редакція продовжила публікації, що радше нагадують переслідування і цькування в «кращих традиціях минулого». Прикро також, що для цього редакція використовує відомих діячів культури, науки, дипломатів, які не знають об'єктивну картину довкола постаті Є. Басалаєвої.

Не вважаємо за потрібне підтримувати обраний редакцією газети шлях і реагувати на безпідставні претензії та необгрунтовані амбіції пані Басалаєвої. Переконані, що такі інсинуації не впливають на високий імідж закладу, який має 100-літню славетну історію і визнаний у всьому світі. Самій же Є. Басалаєвій порадили б заспокоїтись і займатися мистецькими проектами, а не прагненнями зводити рахунки зі своєю Alma Mater.

Ректор

В. І. РОЖОК

Спецвипуск «Культура і життя» для бійців у зону АТО

У Міністерстві культури України відбулася прес-конференція «Культура і війна: Українська газета для бійців АТО».

За участі Олександра Журавчака – заступника міністра культури України, Миколи Величковича – заступника міністра внутрішніх справ України, Наталії Зінченко – головного редактора газети «Культура і життя» Національного газетно-журнального видавництва Мінкультури та Олега Свірка – співвласника Видавничого холдингу «МЕГА-ПРЕС».

Приводом для зустрічі з пресою став вихід оновленого тижневика Міністерства культури України «Культура і життя», спеціально доповненого матеріалами для військових. Тема випуску: «Культура і війна».

«Ідея такого випуску виникла в нас давно. Але побачивши колишнього директора нашого видавництва, а тепер комбата батальйону «Київ-1», Віталія Сатаренку у Слов'янську, ми вирішили, що мусимо долу-

читися, – поділилася думками головний редактор тижневика Наталія Зінченко. – До звичних колонок ми додали матеріали із зони АТО: це спогади очевидців, журналістів, які там були, військових».

Оновлений тижневик вперше вийшов друком на 24-х шпальтах. 10 000 примірників додаткового тиражу благодійно надрукував Видавничий холдинг «МЕГА-ПРЕС». Цей і наступні номери газети оперативно будуть надсилатися бійцям Національної гвардії та батальйонів особливого призначення в зону АТО.

«Робота творчого колективу ДП «Національне газетно-журнальне видавництво» та волонтерів, що долучаються, є досить важливою, – зазначив заступник міністра внутрішніх справ України Микола Величкович. – Бійці, які там воюють – це освічені люди з вищою освітою, часто не одною. Вони не можуть перебувати в інформаційному вакуумі. І ми повинні турбуватися про те, щоб військові відчували нашу підтримку і зв'язок із

Фото Романа РАТУШНОГО

Фото Людмили ЧЕЧЕЛЬ

суспільством. Тижневик «Культура і життя» – це місток правдивої інформації не тільки з бійцями, а й із усіма жителями Східних районів, що довгий час були відірвані від інформації про реальний стан справ».

У свою чергу заступник міністра культури України Олександр Журавчак запевнив, що це не останній проєкт-підтримка для військових в зоні АТО. На липень-вересень заплановані ще два проєкти: концертний тур «Сила духу» та духовно-патріотична акція «Кордони наші вкаже пісня», в рамках якої відбудуться зустрічі відомих митців, діячів культури, популярних телеведучих, журналістів, письменників, ак-

торів, спортсменів, істориків і духовенства з українськими бійцями.

«Діячі культури – це воїни слова. Інструменти – це теж зброя. І наш фронт єдиний», – зазначив заступник міністра культури України Олександр Журавчак.

Прес-служба Міністерства культури України

На фотознімку заступник міністра внутрішніх справ України Микола Величкович.

Генеральний директор ДП «Національне газетно-журнальне видавництво» Роман Ратушний та співвласник Видавничого холдингу «МЕГА-ПРЕС» Олег Свірка

Газета «Культура і життя»

№ 30 (4602), 25–31 липня 2014 р.

Виходить із 7 жовтня 1923 року
Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Засновники

Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

В.о. головного редактора

Наталія ЗІНЧЕНКО

Адреса редакції

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65
nvu.kultura@gmail.com

Видавець

Національне газетно-журнальне видавництво

Генеральний директор

Роман РАТУШНИЙ

Видавнича рада

Сергій ВАСИЛЬЄВ, Олег ВЕРГЕЛІС, Яніна ГАВРИЛОВА, Леся ГАНЖА, Валерій ГРИЦЕНКО, Віктор фон ЕРЦЕН, Олесь ЖУРАВЧАК, Наталка ІВАНЧЕНКО, Наталія КОВАЛЬ, Андрій КУРКОВ, Наталія ЛИГАЧОВА, Лариса НІКІФОРЕНКО, Роман РАТУШНИЙ, Віталій САТАРЕНКО, Анатолій СЕРИКОВ, Людмила ЧОВНЮК. Оновлення видавничої ради триває.

Адреса видавництва

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65

Інтернет-портал <http://uaculture.com>

Дизайн та верстка

Сергій ЗАДВОРНИЙ

Віддруковано в ТОВ «МЕГА-Поліграф», м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Тел.: (044) 581–68–15

e-mail: office@mega-poligraf.kiev.ua

Розповсюдження і реклама

Тел.: +38 (044) 498–23–64;
+38 (050) 310–56–63

Редакція не публікує колективні листи та звернення
Публікуючи проблемні матеріали, редакція, окрім спеціально обумовлених випадків, подає лише авторський погляд.

Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів «Культури і життя» – тільки з письмового дозволу редакції.

© «Культура і життя», 2014

ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ ТРИВАЄ

Передплатна ціна на II півріччя 2014 р.:
3 місяці – 44,10 грн; 5 місяців – 72,55 грн
У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонементу.

Передплатний індекс 60969

Наклад 5 000

Ціна договірна

